Է· ՏԱՐԻ 2000 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 6 ՀՈՌԻ 4383—Հ. Տ. 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890 — Ն. Տ. 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890 — ՀԻՃՐ. 12 ՍԷՖԷՐ 1308 — ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible] 160
[illegible] 80
[illegible] 40
[illegible] 200
[illegible] 100
[illegible] 56
[illegible] 28

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԳՈՐԾԵՐ

Երուսաղէմի Պատրիարքութեան վրայ Կ-րէ-ն չարախօսելի չահեկան թղթակցութիւնն, որոյ թարգմանութիւնն հրատարակեցինք երեքշաբթի աւուր թուով, շատ լաւ տպաւորութիւն թողուց. Անգլիքան եկեղեցին և Բրուսիոյ լուտերական եկեղեցին ժամանակաւ ընկերովի ներկայացեալ էին յԵրուսաղէմ. Տարի մը Անգլիոյ կառավարութիւն, յաջորդ տարին Պերլինի կառավարութիւն կ'անուանէին Երուսաղէմի բողոքական եպիսկոպոսն. Այս կարգադրութիւն վերջերս թողուեցաւ, և անգլիքան եկեղեցին առանձինն իւր ներկայացուցիչ ունեցաւ Սուրբ Քաղաքին մէջ. Անգլիքան եկեղեցին Քրիստոնէութեան մէջ բռնած իւր դիրքով շատ մօտ է Արեւելեան եկեղեցւոյ, որուն հետ յարաբերութիւններ մշակելու մեծապէս փափաքող երեւցած է արդէն Օրթոտոքս Պատրիարքութեան և Նեստորական Պատրիարքութեան հետ իւր չարունակեալ հաղորդակցութեամբք, որք ծանօթ են. Արեւելեան եկեղեցւոյ սրբազան ներկայացուցիչք ևս քրիստոնէական սիրով համապատասխանած են Արեւմուտքէն եկող այս բարեկամական ձայնի. Երուսաղէմի Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքն ազգային-եկեղեցական աւանդութեանց հաւատարիմ մնացած է բարեկամական յարաբերութիւններ մշակելով, յարգելով Քրիստոնէութեան այն ներկայացուցիչներ որք բարեկամական աջ կարկառած են իրեն, և իւր անձին վրայ և մանաւանդ իւր ներկայացուցած եկեղեցւոյն վրայ յարգանք և պատկառանք ազդելով անոնց. Լաւ նշաններ են ասոնք, և Ն. Ամենապատուութեան քրիստոնէական սիրալիր յարաբերութիւնք և ճարտար ընթացք արժանապէս պիտի գնահատուին ամեն խելահաս ազգայնոց կողմէ. Քրիստոնէութեան նուիրական ոստաններէն հակաքրիստոնէական վէճերու և պառակտումներու վշտալի զրոյցներ այնքան յաճախ լսած ենք որ այս ճշմարտապէս քրիստոնէավայել յարաբերութիւնք խնդութեամբ կը լսուին ամեն Քրիստոնէից սրտերն.

Այս առթիւ բնական է հարցունել թէ ինչպէս է և ինչ կ'ընէ Ամեն. Տ. Յարութիւն Պատրիարք. Կ. Պոլսոյ մէջ թէեւ՝ ընդհանրապէս խօսելով՝ շատ չնորհքով Պատրիարքութիւն ըրաւ, բայց հոս տեսակ մը պանդուխտ էր. Իւր հայրենեաց ա՛ռ կը քաշէր. Իւր հայրենիք Երուսաղէմն էր. Ֆիզիքապէս ալ, հոգեւորապէս ալ, հոն էր մեծցած, հոն ապրիլ կը բաղձար, հո՛ն իւր Ազգին և Եկեղեցւոյն օգտակար լինել իւր մեծագոյն փափաքն էր, և հոն վերադառնալուն պէս — մեր ստացած տեղեկութեանց նայելով — վերստացած է իւր նախկին կորովը, զուարթութիւնն, առողջութիւնն ու գործունէութիւնն. Ո՛չ եւս է առաջուան խստաբարոյ Պատրիարքն իւր ծանօթ խիստ չնչտերով, որք բազմաց համար անմերձենալի կ'ընծայէին զինք. Երուսաղէմի մէջ բուն խիկ հայկական և վանական հին Պատրիարքն է դարձած, Պատրիարք ժողովրդական, հեզահամբոյր, հայր հասարակաց, որ յետին ուխտաւորն անգամ իւր ներկայութեան կ'ընդունի, և հայրաբար կը խօսի. Այս այլակերպութիւն (Ֆրի--նոյ-) զարմանալի պիտի թուի բազմաց. բայց իրականութիւն է կ'ըսեն, և հոգեբանօրէն ալ անհաւանական չէ, խորհելով թէ Տ. Յարութիւն Պատրիարք այժմ իւր բուն տարրին մէջ կը գտնէ ինքզինք.

Հոն, իւր բուն տարրին մէջ, Երուսաղէմի Պատրիարքն առաւօտէն մինչեւ երեկոյ գործին գլուխն է, վարչապետէ մը աւելի վաճառականի մը կանոնաւորութեամբ ու գործնականութեամբ իւր գրասեղանին առջեւ բազմած, առաւօտէն մինչեւ երեկոյ ուշի ուշով կը հսկէ իւր խնամոց յանձնեալ Վանքին՝ ազգային այդ մեծ աւանդին՝ ամենամեծ և ամենափոքր շահուց յետին մանրամասնութեանցն անգամ. Ցռելի և թոյլ վարչութեան տարիներու դժբախտապէս երկար չարքէ մը ետքը Ս. Յակոբեանց Աթոռն և Վանքը գտած են իրենց արժանաւոր տէրն ու մատակարարը. զի Տ. Յարութիւն Պատրիարք ցոյց կուտայ ինք զինք ո՛չ միայն իբր Պատրիարք որ առաքելական մեծ Աթոռոյ մը նուիրական աւանդութիւնները կը շարունակէ իւր արժանաւոր նախորդաց օրինակին հետեւողութեամբ, այլ իբրեւ Վարչապետ որ բազմաճիւղ եւ բազմատարր մատակարարութեան մը ամեն ծակ ու ծուկերուն տեղեակ է, և մաքրելով անկանոն մատակարարութեան մը հաշիւներն որոց համար ինք պատասխանատու չէ, գիտէ լաւագոյնս գործածել և չհաւրել իւր տրամադրութեան ներքեւ գտնուած նիւթական միջոցներն, այս կերպիւ բաւ կարելւոյն ապահովելով ազգային մեծ հաստատութեան մը ապագայն, որ ժպտուն չէ միշտ.

Երուսաղէմի Վանքին անցեալ յոռի մատակարարութեան ակնարկելով, ամեն բանէ առաջ միտքերնիս կ'իյնայ Պարտուց խնդիրն, և բնականապէս ամեն ոք կը հարցունէ. «Ի՞նչ եղաւ Պարտուց խնդիրն. ո՞րչափ բան վճարեցաւ մինչեւ ցարդ. ի՞նչ մնաց այժմ. ի՞նչ ապահովութիւն կայ թէ Ազգը նոր զոհողութեանց պիտի չդատապարտի ապագային մէջ Երուսաղէմի պարտքեր վճարելու համար.»

Շատ օրինաւոր հարցում է այս, և սպասելով որ Երուսաղէմի Միաբանութիւնն իւր կանոնական համարատուութիւնն ընէ Ազգային ժողովոյն, մեր ունեցած հակիրճ և վեր ի վերոյ տեղեկութեանց համեմատ սաչափը կարող ենք ըսել թէ ցայս վայր՝ իբրեւ հնչուն դրամ կամ իբրեւ Երուսաղէմի կառավարչական մասուկին վրայ հէվալէ՝ Երուսաղէմի վանքն ընդունած է քան եօթն հազար ոսկւոյ չափ գումար մը, ի հաշիւ գաւառացի Հայոց վճարած երեքական զրուշի յաւելուածական տուրքին յանուն Երուսաղէմայ, և տակաւին ինն կամ տասն հազար ոսկի նոյն հաշուէն Մալիէն պարտական կը մնայ Երուսաղէմի Վանքին, ըստ կայսերական Իրատէի Պատրիարքին հետ հետէ վճարուելով, բայց անվճար մնացեալներուն վրայ տոկոս բարդուելով. Վանքն այժմ բսան հազար ոսկւոյ չափ պարտական է, որոյ կիսուն փոխարէն գնելով Մալիէէն դեռ եւս գանձելի գումարը, միւս կէսը բաց կը մնայ, և այս տասն կամ տասն և մէկ հազար ոսկւոյ բացն Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք կը խորհի վերջնապէս փակել մի կողմէ Կ. Պոլսոյ Հայոց բաժնով, և միւս կողմէ ինչ ինչ հողերու վաճառմամբ, զորս արդի վիճակին մէջ չի կրնար չահաբերել Վանքը. Պարտուց աճումը կասեցնելու համար, և օգուտ քաղելով Վանքին դրամական առաջնակարգ վարկէն, Ն. Ամենապատուութիւն զիջել տուած է տոկոսներն յաջորդական [illegible], — զի այս լեզուէն ալ նեմօադէաի և սեղանաւորի մը չափ լաւ կը հասկնայ, — և այժմ Երուսաղէմի պարտուց մէջ 100ին 5է վեր տոկոս չկայ, և գտնենք ալ կը լսենք թէ 4 ½ ի զիջել կ'աշխատուի. Աւելորդ չէ այս առթիւ յիշեցնել թէ Մայրաքաղաքիս ամենէն հարուստ և (սեղանաւորական տեսակէտով) ամենէն պատուաւոր թաղին — Բերայի — ազգային պարտուց տոկոսներն 100ին վեցէն և հինգէն վար չեն իջած տակաւին, թէպէտ առաջնակարգ կալուածներով երաշխաւորեալ.

Ազգարարութեանց պէտք չունի Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքն, ինք որ այնքան լաւ գիտէ ինչ որ կը վերաբերի Երուսաղէմի Վանքին շահերուն, բայց մեր միտքը կ'իյնայ թէ երբ վերջին անգամ Երուսաղէմի Վանքն հաշւեմատոյց ի Կ. Պոլիս և Պարտուց աճման առաջքն առնելու թախանձագին կոչում ըրաւ հեր. Վարչութեան, 11 կամ 12 հազար ոսկւոյ պարտուց վրայ էր խօսքն. Ազգին գրպանէն 40,000 լիրայի մօտ գումար մը ելնելէն ետքը, կը տեսնենք թէ իրերն աւելի յառաջ գացած չեն, և դարձեալ 10 կամ 11 հազար ոսկի պարտք կը մնայ. Որովհետեւ նոյն պատճառք նոյն արդիւնքները կարող են արտադրել, կարելի չէ՞ միթէ՝ աճելի, քամահելի պատահականութիւն մը չէ՞ միթէ որ այս համեստ խաբուսիկ երեւոյթին տակ, 10 կամ 11 հազար ոսկւոյ ումարին տակ թողուած մնացեալ պարտքն եւս օր մը աճի բաղմանայ և՝ արժանի յաջորդ իւր նախորդին՝ նոր փորձանք մը դառնայ Վանքին և Ազգին գլխուն. Ահա՛ վտանգն. — Այլ մեր վստահ ենք թէ պարագայք այսօր նոյնքան տարբեր են որքան տարբեր է Երուսաղէմի արդի գահակալն իւր հանգուցեալ նախորդէն, և կը յուսանք թէ վաղ ընդ փոյթ ձեռք առնուելիք զգուշական տնօրինութեանց չնորհիւ պարտուց այս դժուարաբոյժ քաղցկեղը (+ն-էր) միանգամ ընդմիշտ արմատաքի պիտի կտրուի հանուի վանական մարմնէն. Այս վերաբուժական գործողութեան Սըր Մորել Մաքէնզին լինելու կոչումն ունի նոյն ինքն Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Վեհապետեան.

Պարտուց խնդիրը կարգադրել լմնցնել և Ս. Փրկչի պատմական Վանքին վերաշինութիւնն ի գլուխ հանել՝ ահա՛ք են Պատրիարքին արդի մեծագոյն զբաղմունքն. Երկուքն ալ յուսալից ճամբու մէջ են. Ս. Փրկչի Վանքին վերաշինութիւնը բաւական յառաջ տարուած է, հազար ոսկիէն աւելի ծախուք, բայց Կ. Պոլսոյ մէջ կատարուած հանգանակութիւնը ցայս վայր Ն. Ամենապատուութեան ակընկալութեան չէ համապատասխանած, զի 400 ոսկի միայն արտադրած է. Երուսաղէմէն օգոստոս 20 թուով նամակ մը զոր մեր երեքշաբթի աւուր թուով հրատարակեցինք՝ կրկնելու տեղի [illegible] ներ միւս քրիստոնեայ ազգաց հաստատութիւններն ի Ս. Քաղաքին, որոց հանդէպ Հայ Ազգին և Եկեղեցւոյն պատկանեալ դիրքը պահպանելու կոչումն ունի Ս. Յակոբեանց Միաբանութիւնն. Այս Ս. Փրկչի Վանքը չատ նախանձելի սեփականութիւն մ'է, և կ'արժէ որ Ազգը, կամ գէթ իւր բարեկեցիկ դասք որք կրնան կ'ինթադրուին, աւելի բարերարութեամբ նպաստեն այս սեփականութեան, այս պատմական հնութեան Ազգին և Եկեղեցւոյն արժանավայել վիճակի մը բերել հասցնելու. Կը լսենք թէ Վանքին շրջափակին մէջ յատուկ վայր մը կը պատրաստուի իբրեւ գամբարան ազգային մեծ բարերարներու, որք Երուսաղէմի Աթոռոյն կարեւոր նպաստներ բրած են, ինչպէս հանգուցեալ Յակոբ էֆ. Աչըգեան, որ իւր մեծ կտակէն զատ, յորում Երուսաղէմ ևս իւր բաժինն ունի, իւր կենդանութեան միջոցին բաւական գումարներ նուիրած էր Ս. Յակոբեանց Աթոռոյն, որոց արդի արժէքը վեց հազար ոսկւոյ չափ կը հաշուի.

Բայց թողունք այս թիւերն ու թուանշանները, չհետեւելու համար անոնց օրինակին որք Երուսաղէմի Աթոռն իւր նիւթական կողմով եւեթ կը նկատեն. Այն Աթոռը նկատենք իւր վեհութեան մէջ, — ուստից՝ ուստ՛ խոնարհեցուցած զայն յաճախ, — իւր բարոյական և հոգեւոր դիրքը նկատենք, իբրեւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ գերագոյն ներկայացուցիչն առաջի քրիստոնեայ աշխարհի, գոհ մնալով որ Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրն, ո՛րչափ եւս նիւթական հոգերով պաշարեալ, չանտեսեր իւր պաշտօնին այս կարեւորագոյն մասն, և կը մշակէ այնպիսի յարաբերութիւններ որք օգտակար կրնան լինել Հայ Եկեղեցւոյ. Բայց այս գոհունակութեան ո՞չ ապաքէն անբաժան է սրտաբուխ փափաք մը Ս. Յակոբեանց Աթոռն այնպիսի վիճակի մը եկած հասած տեսնելու յորում՝ իւր նիւթական դիրքն ապահովեալ զգալով՝ իրմէ սպասուած իմացական, բարոյական և հոգեւոր ծառայութիւններն աւելի մեծ ձեռնհասութեամբ, աւելի առատութեամբ և աւելի օգտակարութեամբ կարենայ մատուցանել Հայ Ազգին եւ Եկեղեցւոյն.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Գերմանք տակաւին չյաջողեցան կատարեալ հանդարտութիւն հաստատել իրենց նորաստաց ափրիկեան գաղթավայրերու մէջ. Ի վերջոյ, գերման Պ. Քունցելի հետ երկրախուզութեան պաշտպանել ուզող քանի մը Գերմանք Արաբներու հետ վէճ ունեցան, և Պ. Քունցել եօթն ընկերներու հետ մէկ տեղ սպանեցաւ քաղաքին մէջ իսկ. Ուրիշ Գերման մը յաջողեցաւ փախչիլ. Գերման իշխանութիւնք քննութիւն բացին.

—Զկարծէք թէ Անգլիացիք Հնդկաստանի մէջ բնաւ դժուարութեան չեն բախիր, թէեւ չատ ժամանակէ ի վեր հոն կը տիրեն. Պոմպայէ Ռիւթէրի հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ կալուածագրութեան պաշտօնեայք Պոմպայի նահանգին մէջ կալուածներն և տուրքը նորէն չափելու ձեռնարկած լինելով, բուռն ընդդիմութեան բախած են ժողովրդեան կողմէ. Նապալին խնդրանօք զօրք զրկուած է անգլիացի քաղաքական գործակատարին կողմէ. Զօրքն հարկադրուած է կրակ ընել ամբոխին վրայ, և Նապալին հպատակներէն 13 անձինք սպանուած և 20 անձինք վիրաւորուած են.

—Իռլանտայէն դուրս բնակեալ Իռլանտացիք հզօրագոյն ջատագովն եւ գործիչն են իռլանտական դատին. Ի Լիվրփուլ, որ պահպանողական քաղաք մ'է, Իռլանտացւոց ազդեցիկ և բազմանդամ գաղթականութիւն մը կը բնակի, որ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովոյն Իռլանտացի անդամ մը կը զրկէ ամեն տարի. Այս Լիվրփուլի Իռլանտացիք սեպտ. 9/21ին մեծ միտինկ մըրին բողոքելու համար իռլանտական կուսակցութեան մի քանի գլխաւոր անդամոց ձերբակալման դէմ. Լիվրփուլի Իռլանտացի Երեսփոխան Պ. Թ. Օ'Քոնոր և անգլիացի երեսփոխանք Պ. Քանէյ և Պ. Նոլան բանախօսութիւններ ըրին Իռլանտայի պահպանողական վարչութեան ընթացքին դէմ. Որոշումներ քուէարկեցան որով կը պախարակուէին կառավարական արարք ընդդէմ իռլանտական կուսակցութեան, և հրաւէր կը կարդացուէր իռլանտացի ժողովրդեան՝ ազդուապէս բողոքել.

—Ռուսիոյ Կայսերական Խորհուրդը մամլոյ վրայ նոր օրէնք մը կը պատրաստէ, որ Ներքին գործոց վրայ վճռաբանութեան մասին աւելի ազատութիւն կուտայ լրագրաց, խմբագրութեան պատասխանատուութեան սահմանն աւելցնելով հանդերձ. Դրաքննութեան դրութիւնը կը պահուի, բայց գրաքննիչին իշխանութիւնք կը կրճատուի. Չարին հաւանութիւնն առնուելուն պէս, մանաւանդ հրամանագրով մը պիտի հռչակուի լրագրական այս նոր դրութիւն.

—Անդրկասպեան սահման երկրին մէջ բանող ռուսական երկաթուղին պիտի շարունակուի դէպ ի հիւսիս. Անդրկասպեան երկիրն ալ ուրիշ կողմէ մը Խորասանի պարսկական նահանգին հետ կապել կը ձեռնարկուի երկաթուղւոյ միջոցաւ, սպասելով որ այն պատմական նահանգ՝ Խորասան՝ Ռուսիոյ հետ կապուի ուրիշ աւելի անքակտելի կապերով.

—Արեւ. Հեռ. Գործակալութեան մէկ հեռագիրը կը հերքէ այն լուր թէ Ֆիորենցայի և Իտալիոյ մէջ հրդեհներ ծագեր է.

—Նոյն Գործակալութիւն կ'ընդայէ կը հեռագրէ թէ Ռոմի գետեզերեայ բնակիչք, ողողմանց պատճառաւ, թշուառութեան մատնուած են և ի քաղաք կը դաղթեն. Հանգանակութիւնք բացուած են. Գործակալութիւնը կը յաւէ «կը գուշակուի թէ ջուրերն ի մօտոյ պիտի նուազին». — Վաղօրն հնարող մարդուն խելքն ունենալու պէտք չկար այս գուշակութիւնն ընելու համար. Ողողումէ ետքն կամ անձրեւները դադրելէն ետքը ջուրերն հարկաւ նուազիլ կը սկսին. Այս խրոզութիւն գրեթէ նոյնչափ բնական է որչափ ըսել թէ կարեւոր լուր չունենալով Գործակալութիւն մը անկարեւոր լուրեր կը հեռագրէ.

—Ֆրանսայի Բարոյական և Քաղաքական Գիտութեանց Ակադեմիային նիստ. 20ի նստին մէջ, Պ. Լըվասէօր վիճակագրութիւն մը մատոյց, յորում (ինչպէս արդէն ծանօթ է Արեւելքի ընթերցողաց) թուանշաններով ցոյց տալէն ետքը թէ ֆրանսական ազգն եւրոպական ազգաց մէջ ամենէն աւելի ետ կը մնայ աճման կողմէ, կը մխիթարուի սա խորհրդութիւնն ի մէջ բերելով թէ Քանատայի Ֆրանսացիք բազմածին են. Այս Ֆրանսացիք դուրսէն գաղթականութիւն ընդունելով չէ որ կը շատնան, այլ միայն իրենց բազմածնութեամբ և մեռելոց սակաւութեամբ, այսինքն՝ բնական աճմամբ կ'աճին կը բազմանան. 1763ին, Քանատայի Ֆրանսացիք 70,000 հոգի էին միայն. 1881ին 1,200,000է աւելի էին արդէն. Ուրեմն, կ'ըսէ Պ. Լըվասէօր, ֆրանսացի ցեղն ինքնին ամլութեան դատապարտեալ չէ. — Ոչ ոք այնպէս կ'ըսէ. բայց քանի որ ամուլ չեն Ֆրանսացիք, ինչո՞ւ ետ կը մնան բազմամարդութեան կողմէ. Այս խրոզութեան պատճառներն ամլութեան չափ եւ դուցէ աւելի ծանրակշիռ չե՞ն միթէ.

—Ի 38 Ի—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

—Մնաց որ անկարելի էր ձեզ այդ բանն ընել, վասն զի Վինդիմյլի ու Ճենովայի միջեւ պարոն կոմսը կանգ առած եւ ճանբուն ուղղութիւնը փոխած էր.

Մանկամարդ կինը գլուխը խոնարհեցուց եւ վայրկեան մը անխօս մնաց.

—Ըսել է, պարոն, հարցուց, պարոն կոմսը գիտէ՞ իմ բոլոր ըրածներս.

Նոտարը գլխուն օրօրեց.

—Համոզուած եմ, պատասխանեց, թէ Պ. տը Լասէռ ձեզ յայտնածներէս ուրիշ բան չի գիտեր. Անտեղեակ է անշուշտ թէ այս միջոցիս Բարիզ կը գտնուիք, և եթէ ինծի գրելէն յառաջ իմացած ըլլար ուր ըլլալնիդ, կը փութար տեղեկացունել զիս.

—Պարոն Քորվիզիէ, չ'պիտի ըսեմ ձեզ թէ երեք ամսէ ի վեր ո՛ւր տեղուանք գացի և ի՛նչ ճանբաներէ ընթացայ. Իմ վշտալի պատահարներս չահեկանութիւն չ'ունին. Միշտ կուզեմ գտնել Պ. Տը Լասէռը, սակայն զաւակնիս իրմէ պահանջելու գաղափարէն հրաժարեցայ, վասնզի ըմբռնեցի թէ անճահ բան մըն էր այդ. Ա՛հ, իրաւունք ունէր ինքը երբ ըսաւ ինծի թէ յիմար մը կամ եղեռնագործ մըն էի՝ աղջիկս իմ ողբալի կեանքիս մասնակից ընել ուզելուս համար.

«Կը փափագիմ գտնել ամուսինս, կուզեմ տեսնել զինքը և հետը խօսիլ, վասն զի բան մը պիտի խնդրեմ իրմէ, չնորհք մը պիտի հայցեմ. այն է տարին մէկ կամ երկու անգամ աղջիկս տեսնելու և համբուրելու արտօնութիւն. Կը տեսնէք, պարոն Քորվիզիէ, մեծ բան մը չէ խնդրածս, բազմապահանջ չեմ. եթէ երկուքը շատ է, մէկ անգամ թո՛ղ ըլլայ, մէ՛կ անգամ... Ո՛հ, եթէ զաւակս տեսնեմ, գէթ մէկ վայրկեան, ժամանակ պիտի ունենամ իր նկարագիրը արձանելու, իր ձայնը ու ժպիտներովը կշտանալու. զինքը սրտիս վրայ սեղմէի ու համբոյրներովս ծածկէի՛.

«Քիչ բան է այս, այնպէս չէ՞, պարոն Քորվիզիէ. Բայց գիտցէ՛ք որ ինծի համար երկնային մխիթարութիւն մը պիտի ըլլար. այդ քիչը պիտի բաւէր զիս զօրացնելու, ինձ կեանք տալու համար. Ա՛հ, աղջի՛կս, աղջի՛կս, աղջի՛կս.

Երկար հառաչ մը արձակեց ու չարունակեց.

—Երեք օրէ ի վեր Բարիզ կը գտնուիմ. Երէկ մեծ քաջութիւն մը եկաւ վրաս, գրեթէ յանդուգն եղայ. Պէտք փողոց գացի. Ապարանքին դուռը զարկի, բացին, ներս մտայ. սակայն անծանօթ մարդ մը կեցուց զիս ըսելով.

«—Ի՞նչ կ'ուզէք.

«—Լասէռի Պ. կոմսը, պատասխանեցի.

«Մարդը սկսաւ քթիս խնդալ.

«—Լասէռի Պ. կոմսը՞, ըսաւ. այստեղ այդպիսի մարդ չենք ճանչնար. այս ապարանքը իմ տիրոջս՝ Պ. Պուսխոնին կը պատկանի.»

—Երկու ամիս կայ որ Լասէռի ապարանքը վաճառուեցաւ Պ. Պուսխոնին որ ամսէ մը ի վեր կը բնակի հոն, ըսաւ նոտարը. Այդ Պ. Պուսխոնը հողեր գնելով ու նորէն վաճառելով քանի մը միլիոն չահած է.

—Այդ բանը չէի գիտեր, չէի կրնար գիտնալ, պատասխանեց կոմսուհին. Բոլորովին դողահար, քանի մը բառեր կը թոթովէի ներողութիւն խնդրելով ու հեռացայ, չփոթած եւ ամօթահար, դռնապանին հեգնոտ նայուածքէն հալածուած. Ինծի այնպէս եկաւ որ այդ մարդը դէմքիս վրայ կարդաց թէ Լասէռի տարաբաղդ կոմսուհին էի ես.

—Խե՜ղճ կին, մտածեց նոտարը.

—Ձեզ յիշեր էի, պարոն Քորվիզիէ, յարեց կոմսուհին, բայց չէի համարձակեր գալ գտնել զձեզ. Այսօր, առաւօտէն ի վեր, չարունակ կը կրկնէի թէ «պէտք է հոն երթալ». Վերջապէս բոլոր քաջութիւնս ժողովեցի, եկայ, եւ ահաւասիկ ձեր առջեւ եմ.

—Լաւ ներշնչում մը ունեցեր էք, ես ալ ձեզի կ'սպասէի.

—Ինծի՞ կ'սպասէիք, կրկնեց կոմսուհին զարմացած աչքերով նոտարին երեսը նայելով.

—Այո՛, տիկին կոմսուհի, ո՛չ թէ այսօր, այլ ամսէ մ'ի վեր.

—Ձեզ հասկնար, պարոն.

—Հիմայ կը բացատրեմ. Բայց նախ եւ առաջ, հաճեցէք ըսել ինծ, տիկին կոմսուհի, թէ ի՞նչ կը պահանջէք ինձմէ.

—Գիտէք արդէն, պարոն Քորվիզիէ. մինչեւ հիմայ բառերէս իմացաք. Եկած եմ ձեզմէ խնդրել, ձեզ պաղատիլ որ իմացունէք ինծ Պ. տը Լասէռի բնակած տեղը.

Նոտարին ճակատը մթագնեցաւ.

—Չեմ գիտեր, տիկին կոմսուհի, պատասխանեց.

—Չէ՞ք գիտեր.

—Այո՛.

—Կարելի՞ բան է.

—Կարելի է, քանի որ այսպէս է.

Մանկամարդ կինը սաստիկ կերպիւ գունաթափ էր.

—Ա՛հ, պարոն, պարոն, ըսաւ տխուր ձայնով մը, ձեզմէ լաւագոյն բան մը կ'սպասէի.

—Ձեզի համար, տիկին կոմսուհի, աշխարհիս վրայ ամեն բան ընելու պատրաստ եմ, բաց ի անկարելիէն.

—Սակայն, պարոն, ամուսինս կը գրէ՞ ձեզ.

—Դեռ մէկ նամակ միայն ստացած եմ իրմէ.

—Թո՛ղ այնպէս ըլլայ. Սակայն այդ նամակը տեղէ մը կուգար.

—Անստորագիր.

—Քաղաքէ մը կամ գիւղէ մը թուագրեալ էր անշուշտ, կամ եթէ թուագրեալ իսկ չէր, պահարանին վրայ տեղւոյ մը անունը կար.

—Այո՛, տիկին կոմսուհի, նամակը Միլանէն թղթատարին յանձնուած էր.

—Ուրեմն ամուսինս Միլան կը գտնուի.

—Տարակոյս չկայ թէ անկից անցեր է.

—Դուք իրեն չի պատասխանեցի՞ք.

—Անմիջապէս պատասխանեցի.

—Ի Միլա՞ն.

—Ո՛չ.

—Հապա ո՞ւր.

—Լայբձիկ, նամակատան հասցէին.

—Լայբձիկ գերմանական քաղաք մըն է.

—Այո՛, տիկին կոմսուհի, Սաքսոնիոյ թագաւորութիւն.

—Ուրեմն կոմսը Գերմանիո՞ւ է.

—Կրնանք այնպէս ենթադրել.

—Բայց ո՞ւր է, ո՞ւր է, պարոն Քորվիզիէ, դուք գիտէք թէ ինչ կը փափագիմ, ինչ կ'ուզեմ ես, վերջին անգամ մըն ալ կը խնդրեմ ձեզմէ պաղատագին, եթէ գիտէք թէ ամուսինս իր բնակութիւնն ո՛ւր հաստատել որոշած է, ըսէ՛ք ինծի.

—Տիկին կոմսուհի, կ'երդնում ձեզ թէ չեմ գիտեր.

—Վերջացա՛ւ, մրմնջեց կոմսուհին՝ խորին վշտով մը համակուած, ա՛լ միջոցներս սպառած են, յոյս չունիմ. Այլ եւս չի պիտի տեսնեմ ամուսինս. Արդէն ըսաւ ինծի. Ի՛նչպէս վրէժ կը լուծէ, Աստուած իմ, ի՛նչպէս վրէժ կը լուծէ...

Գլուխը ձեռքերուն մէջ առաւ եւ սկըսաւ հեծկլտալ.

ԻԲ

ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ԵՒ ՄԵՐԺՈՒՄ

Արցունքներն ու հեծեծանքն կոմսուհւոյն, որ այնքա՛ն մանկամարդ էր ու գեղեցիկ, որ կրնար երջանիկ ըլլալ՝ այլ այնքան մեծ դժբաղդութեան մը մատնուած էր, դառն տպաւորութիւն կ'ընէին Պ. Քորվիզիէի վրայ. Հակառակ իր ցոյց տալ ուզած խստութեան, նոտարին աչքերը արտասուօք լցուած էին. Ճշմարիտը, եթէ այս բան իրմէ կախում ունեցած ըլլար, մանկամարդ կինը չուտով պիտի մխիթարուէր.

Երբ երիտասարդութիւն ու գեղեցկութիւն կը միանան, այնպիսի նախամեծարութիւն մը կ'ունենան զորս կարելի չէ խելել. Տեսէ՛ք չատ մը կիներ միեւնոյն կացութեան մէջ, որոց դժբաղդութիւնը համանման է, բայց միշտ ամենէն աւելի երիտասարդն ու ամենէն աւելի գեղեցիկը բուռն կարեկցութիւն կ'ազդեն. Եւ գեղեցկութեան ու երիտասարդութեան այս նախամեծարութիւնը այնքա՛ն բնական է ու հարկեցուցիչ, որ նոյն իսկ դատարանաց առջեւ, եղեռնագատ ատեաններու նստարաններուն վրայ, գարշելի արարածներ բոլորովին չեն զրկուիր անկէ.

(Շարունակելի)

Առաջիկայ ձմրան եղանակին մէջ կրօնային և բարոյական դասախօսութիւնք կամ հրապարակախօսութիւնք պիտի հաստատուին Ռուսիոյ ամեն գլխաւոր քաղաքաց ուսեալ և զարգացեալ դասերուն մէջ, ընդ վերին տնօրինութեամբ Եկեղեցական Ակադեմիոյ Փրոֆէսորի մը. Փեթերսպուրկի և Մոսքուայի պէրճ դասուն մէջ ալ այս օրինակ հրապարակախօսութիւնք պիտի հաստատուին. Ջարն անձնապէս շատ կը համակրի այս ձեռնարկութեան, որ Արքունեաց աջակցութիւնը կը վայելէ.

—Աֆղանստանի մէջ Շահ Ցէօվլէթ անուն կրօնասէր Աֆղանն այս օրերս ժողովրդային հրապարակախօսութիւններ կ'ընէ, յայտարարելով իւր ունկնդիրներուն որ Խըրկըզ, Թիւրքմէն, Ուզպէք և Պաշըըր մահմէտական ժողովրդոց բնակած երկիրք ետ առնուին Ռուսիոյ ձեռքէն, ինչպէս և Հնդկաստանի մահմէտական մասերը. Ժողովուրդը կը կարծէ թէ Աֆղանաց Էմիրն այժ կուտայ սոյն քարոզութեան. Ռուսիոյ Խըրկըզ հպատակք մեծապէս կը համակրին Շահ Ցէօվլէթի գաղափարին.

—Իրենց բնակարաններուն և արտերուն վարձքը վճարելու անկարող Իռլանտացւոց արտաքսումն այս օրերս վերսկսաւ կղզւոյն մէկ քանի կէտերուն վրայ միանգամայն. Քաղաքային իշխանութիւնք ուրեք ուրեք հարկադրեցան մեղմել հողատեարց խստութիւնն, բստ որում իրենց տուներէն վռնտուած խեղճ ընտանեաց մէջ հիւանդներ ալ կային զորս իրենց անկողնէն հանել անկարելի էր. Բայց արտերն որոց վարձքը չէր վճարուած՝ ետ առնուեցան գիւղացւոց ձեռքէն. Շատ մ'ընտանեաց արտաքսումն ողբալի տեսարաններ յառաջ բերաւ. Այս դէպքեր վերստին գրգռութիւն ձգեցին կղզւոյն մէջ. Կ'երեւի թէ ձմեռը շատ փոթորկալի պիտի լինի.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետ Արսլանեանի երեքշաբթի օրէն ի վեր հրաժարած ըլլալու լուրն հրատարակած է այս առաւօտեան Թ--րքէ՝ երեկի Մ--նէթ--էն անունով.

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ կատարուեցաւ Րէյիզեան Ակնունցուք Արթին պէյի նշանախօսութիւնն ընդ Ազն. Օրիորդ Նունիկ Ներսէսեանի, դուստր հանգուցեալ Գրիգոր էֆ. Ներսէսեանի, ի ներկայութեան Արժ. Տ. Արիստակէս քահանայ Ճիզմէճեանի որ առժամապէս կը վարէ Փոխանորդարանի ընթացիկ գործերը. Ներսէսեան ընտանեաց կողմէ ներկայ էին՝ Վսեմ. Օհան էֆ. Պաղտատլեան, Վսեմ. Նուրեան էֆ., Լեւոն էֆ. Ներսէսեան, Եղիա էֆ. Տէմիրճիպաշեան եւ Գարեգին էֆ. Պաղտատլեան. Իսկ Րէյիզեան ընտանեաց կողմէ՝ Ազն. Կարապետ պէյ ու Միքէ պէյ եւ Տիգրան էֆ. Կիւմիւշկէրտան.

Րէյիզեան պէյերն որք արձակուրդով մայրաքաղաքս կը գտնուին, իբր մէկ ամսէն կը դառնան յԱղեքսանդրիա, խառն դատարանաց մէջ իրենց պաշտօնի գլուխն անցնելու համար.

Օր. Ներսէսեանի եւ Արթին պէյի ամուսնութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ տարի.

Յառաջիկայ կիւրակէ, Խաչվերացի տօնին առթիւ, Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Ներսէս Ծ. Վ. Արսլանեան հանգերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել ի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ Եէնի գիւղի. Այս առթիւ ի նորոյ շինուած մի արծաթեայ ճաճանչաւոր մեծ Խաչի Օծման և օրհնութեան արարողութիւնն եւս պիտի կատարուի.

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Եէնի-գիւղի

Ատենապետ — ՄՐՏ. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ
Ատենադպիր — ՏԹԹՐ. ՍԱՄՈՒԷԼ ԼԱՊՃԻՆՃԵԱՆ
14 սեպտ. 1890

ՄԱՍԻՍ
ՀԱՆԴԷՍ ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ

Բացուած է նոր բաժանորդագրութիւն՝ 1890 սեպտեմբեր 1էն սկսեալ, հետեւեալ պայմաններով.—Կ. Պոլսոյ համար տարեկան 20 ղրուշ և գաւառաց համար մէկ քառորդ օսմ. ոսկի.—Ձեռքէ կը ծախուի հատը 40 փարայի.

Սեպտեմբեր 15ի թիւն այսօր հրապարակ ելած է հետեւեալ բովանդակութեամբ.

ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ. Ազգային տեսութիւն.
ԳՐԻԳՈՐ ԶՕՀՐԱՊ. Խարխուլը. Նորավէպ.
ԱԼՓԱՍԼԱՆ. Մարի. Քերթուած.
ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ. Մայրապետանոցը. (Յիշատակ Երուսաղեմի.)
ՀՐԱՆԴ. Կեանքի առեղծուածը. Մեր հովարտան.
ՎԱՐԴ-ՊԱՐՈՆԵԱՆ. Մշակի արցունքը.

ԱՐԵՒԵԼՔ չհրատարակուիր յառաջիկայ երկուշաբթի, Խաչվերացի տօնին պատճառաւ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ

Վեհ. Սուլթանն երէկ հանդիսաւոր կերպիւ Համիտիէ մզկիթը գնաց, ուր տեղի ունեցաւ Սէլամլըքի արարողութիւնը. Ն. Վեհափառութիւն ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ.

Լայթէնպէրկի Դուքը, Դքսուհին, Հետեւորդք, ռուսական դեսպանատան գործակատարը, առաջին քարտուղարը, առաջին թարգմանը և Գարատաղի գործակատարը կը գտնուէին Եըլտըզի պալատան առջեւի քէօշկին մէջ, ուրկէ դիտեցին Սէլամլըքի հանդէսն ինչպէս նաեւ յետոյ կատարուած զօրահանդէսը.

Դուքսն ինչպէս նաեւ հետեւորդք գովեցին օսմանեան զինուորաց կանոնաւոր ընթացքն ու շարժուածքը.

Սէլամլըքի արարողութեան պաշտօնէն՝ Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ արարողապետ Մունիր փաշա Դուքսին մօտ գնաց և յանուն Ն. Վեհափառութեան հարկ եղած մեծարանքներն ըրաւ.

Զօրահանդէսին աւարտելէն յետոյ, Լայթէնպէրկի Դուքսն ու Դքսուհին կայս. պալատ գնացին և Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցան. Արարողապետ Մունիր փաշա եւ Գարատաղի գործակատարը թարգմանի պաշտօնը վարեցին.

Դուքը, Դքսուհին ու հետեւորդք կայս. պալատէն մեկնելով պալատական կառքերով Տոլմա Պաղչէ և անտի շոգեմակոյկով Կէօք Սու գնացին.

Բարձրաստիճան հիւրերն երէկ կայս. պալատ երթալէ առաջ շոգեմակոյկներով պտոյտ մը կատարեցին ի Վերին Վոսփոր և մինչև Գավագ գնացին.

* *

Երեկի Սէլամլըքը դիտելու եկած էին նաեւ Պառօն տը Ռօշիլտ ու աղջիկները, սպանիական դեսպանն ու առաջին թարգմանը, Պ. Վամպէրի ու ընտանիքը, Սերաստիոյ ֆրանսական հիւպատոսն և այլ օտարազգիք. Սենեկապետ Մէհմէտ Էմին պէյ այդ հիւրերու գտնուած տեղն երթալով, յանուն Վեհ. Սուլթանին հարկ եղած մեծարանքներն ըրաւ.

ՅՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

Կը յիշուի թէ Երուսաղէմի Յունաց Պատրիարքութեան Կ. Պոլսոյ փոխանորդ Տ. Նիկոդիմոս վարդապետ պաշտօնանկ եղած ըլլալով Տեղապահին հրամանաւ, հրաւիրուած էր իւր պաշտօնը և Ֆենէրի Երուսաղեմատան գործոց տնօրինութիւնը թողուլ իւր յաջորդին՝ Տ. Կէրմանոս վարդապետին, բայց չէր հնազանդած. Արդ, Մ--ի-ք-- կ'իմանայ թէ կայս. կառավարութիւնն իւր աջակցութիւնը նուիրեր է նորընտիր փոխանորդ Տ. Կէրմանոսին՝ իւր պաշտօնի գլուխն անցնելու համար.

ՊՈԼՍՈՅ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆԸ

Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ օսմանեան նամակատան կեդրոնական շէնքը կառուցուի Եէնի Ճամիի հին նամակատան տեղւոյն վրայ և շինութիւնք սկսին ընդ փոյթ. Ինչպէս երէկ պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէր, Եէնի-Ճամիի նամակատան հին շէնքն ի վաճառ հանուած է.

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Մուտանիա-Պրուսայի երկաթուղւոյ շահագործման վերաբերեալ պայմանագրի ու յանձնառութեան տետրի ծրագիրք Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ Բ. Դուռն յղուած ըլլալով, նախարարաց խորհուրդը տեղեկագրով մը կայս. պալատ մատուցեր է զայն. Այդ ծրագիրք զինուորական յանձնաժողովոյն կողմէ քննուելէ յետոյ, պիտի յանձնուին կայս. դիւանատան.

ԲԱՍԴԷՕՐԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հրամանաւ Վեհ. Սուլթանին, բժշկական վարժարանի տնօրէն Սայիպ փաշա ձեռնարկած է տեղեկագրի մը պատրաստութեան, յորում պիտի նշանակէ թէ բասդէօրեան դրութեամբ Պոլսոյ մէջ հաստատեալ հիւանդանոցն, որ Զօէրօս փաշայի խնամոց յանձնուած է, ի՛նչ յառաջդիմութիւն ըրած է մինչեւ ցարդ. Այդ տեղեկագիր պիտի պարունակէ անուանքն այն բժիշկներուն որք բասդէօրեան դրութեան կատարելութեան դարմանումն ուսած են յիշեալ վարժարանին մէջ, ինչպէս նաեւ ծանօթութիւններ պիտի տայ Զօէրօս փաշայէ, Տր. Հիւսէյին պէյէ ու անասնաբոյժէ մը կազմեալ յանձնաժողովոյն կատարած աշխատութեանց վրայ.

Սայիպ փաշա ի ժողով հրաւիրելով բժշկական վարժարանի բոլոր ուսուցիչները, կայս. սոյն հրամանն հաղորդած է անոնց. Այս գումարման մէջ գիտական վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցեր է Սայիպ փաշայի և Տր. Ֆէյզի փաշայի միջեւ.

ՎՍԵՄ. ՅԱԿՈԲ ՓԱՇԱ

Ելմտական նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա երկու երեք օրէ ի վեր հիւանդ ըլլալով իւր պաշտօնատեղիէն բացակայ կը գտնուի.

ՖԱՌ ՏԸ ՄԱՍԷՏՈՒԱՆ

Սէլանիկի մէջ հրատարակեալ յունարէն Ֆ-- տը Մ--է---ն լրագիրը տասնհինգ օրուան դադարման դատապարտուեր է.

ԱՐՄԱՃԻ ՏՕՆԸ

Հ--է--Բ կ'ըսէ թէ «ամեն տարի այս միջոցին Նիկոմիդիոյ մէջ կազմուած Արմաշի Բ--Ն--յէն աւարտած ըլլալով, հոն ղրկուած վաշտ մը զինուորներ մայրաքաղաքս պիտի վերադառնան.»

ՈՂՈՂՈՒՄ Ի ԲԷՐԱՎՇԹԷ

Սէլանիկի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ անցեալ երեքշաբթի օր ողողում մը տեղի ունեցեր է Բէրավշթէ գիւղաքաղաքին մէջ. Ժամ 4ին յանկարծ երկինք մթագնելով սկսեր է ահեղ որոտումներով յորդահոս անձրեւ և կարկուտ տեղալ, որ մէկ ու կէս ժամու չափ տեւեր է. Գիւղաքաղաքը հեղեղներով պաշարուեր և ութ տուներ փլեր ու 27ի չափ տուներ և այլ շէնքեր մեծ վնասներ կրեր են. Տանց մէջ գտնուած գոյքերն և ուտելիքները ջուրերու մէջ մնացեր են. Գիւղաքաղաքէն 20 վայրկեան հեռուն գտնուած եգիպտացորենի արտի մը մէջ չորս մարդ խղդուեր են. Կուսակալութեան հրամանաւ՝ Գավալայի գայմագամն անմիջապէս այդ գիւղաքաղաքը գնացեր և հարկ եղած օգնութիւնն ըրեր է երեսունհինգ տունուորի չափ արկածելոց. Եղած վնասը հազար հինգ հարիւր ոսկւոյ չափ կը հաշուուի.

Ցարդ եղած հանգանակութեանց արդիւնքը տասը հազար ղրուշի մօտեցած է.

ՍԻՒԼԷՅՄԱՆ ՍՈՒՏԻ ԷՖԷՆՏԻ

Ելմտական ժողովոյ անդամ Սիւլէյման Սուտի էֆէնտի և Նամիգ էֆէնտի, որք նախընթաց օր Լոնտոն պիտի երթային օսմանեան նոր արծաթ դրամոց տպագրութեանը հսկելու պաշտօնով, յետաձգած են իրենց ուղեւորութիւնը, որովհետեւ մինչեւ նոյն իրիկունը կայս. Իրատէն չէր ելած.

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ՀՐԿԻԶԵԱԼՔ

Հելլենական դեսպանին հրամանաւ՝ հելլենական ընդհ. հիւպատոսը կոչում ըրած է մայրաքաղաքիս հելլէն ժողովրդեան մարդասիրական զգացմանց, նպաստելու համար Սէլանիկի յոյն հրկիզելոց. Նպաստք կ'ընդունուին հիւպատոսարանին մէջ որ յանձն կառնու հասցնել զայնս կեդրոնական մասնախմբին յԱթէնք.

—Հելլենական կառավարութիւնը 18,000 ֆրանք նպաստ ղրկած է Սէլանիկի կուսակալին՝ յոյն հրկիզելոց բաշխելու համար. Հիւպատոս Պ. Տօքօս այդ գումարն յանձնած է կուսակալին.

ԿԵՆԴԻՆԱՐԻ ՏՈՒՐՔԸ

Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամ Ահմէտ Խուլուսի պէյի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած էր քննելու համար այն զեղծումները զորս կենդինարի տրոց վարձակալը կը գործէ այդ տրոց գանձման առթիւ.

Յանձնաժողովն, յետ քննութեան հաստատելով որ այդ վարձակալ յատուկ սակագնէն աւելի տուրք գանձած է աղքատ արհեստաւորներէ և ժողովուրդէն, ընդարձակ տեղեկագիր մը մատուցած է ձեռնհաս իշխանութեան.

Կենդինարի տուրքը, զոր Քաղաքապետութիւնը տարեկան 19,500 ոսկւոյ փոխարէն վարձակալութեան կուտայ, իւր մէջ չորս մասերու բաժնուած է. Առաջինը Տ--ե--ւէ կոչուած տուրքն է որ կը գանձուի բերդի դուռներէն և այլ որոշեալ տեղերէ մայրաքաղաքս մտցուած պտուղի ու բանջարեղէնի բեռներէն և ածուխ բեռցած կառքերէն ու ուղտերէն. Երկրորդն է Բ--ւ--ր-ի տուրքն, որ մայրաքաղաքս եկող՝ ածուխ, սոխ ու փայտ բեռցած նաւերէ, երեք աստիճանի, այսինքն, 10,5 և 2½ ղր. ի վրայ կը գանձուէր յառաջագոյն, սակայն այդ վարձակալն սկսած էր Վերին Վոսփորի գիւղերէն Էմին Էօնիւ եկող բանջարեղէն բեռցած նաւակներէն եւս գանձել այդ տուրքն, որով իւր իրաւանց սահմանն անցած էր. Երրորդն է --ե--է կոչուած տուրքն որ կը գանձուի ամեն օր Էմին Էօնիւի մէջ և մրգեղինաց մաքսատան առջեւ բերուած 5-6000 կողովէ աւելի պտուղներէ և բանջարեղէններէ. Վարձակալն այդ տրոց գանձման առթիւ եւս իւր իրաւանց սահմանն անցնելով, սկսած էր նոյն տուրքը պահանջել այդ տեղերու մէջ նպարավաճառութիւն, հացագործութիւն և այլ արհեստներով զբաղողներէն. Առանցմէ զատ կայ նաեւ չորրորդ տուրք մը, որ կը գանձուի մայրաքաղաքիս այլ և այլ կողմերը կազմուած տօնավաճառներու մէջ առեւտուրով զբաղող արհեստաւորներէ.

Ս--դ--հ, ուրկէ կը քաղենք այս տեղեկութիւնները, կ'ըսէ թէ կենդինարի տրոց վարձակալին այս կերպիւ գանձած աւելորդ գումարը տարեկան 7500 ոսկին կանցնի. Վարձակալն, առանց իրաւունքի, Սկիւտարի ու Ղալաթիոյ կենդինարի տրոց գանձումը ուրիշ մարդերու յանձնած է, որք ամեն կերպիւ կը կեղեքեն ժողովուրդն. Քննիչ յանձնաժողովոյ ձեռք առած միջոցներն այդ զեղծմանց եւս առաջքն առած են.

Վարձակալը նոյնպէս առանց իրաւունքի կենդինարի տուրք կը գանձէ եղեր մէկ մթերանոցէն միւսը փոխադրուող տակառի կամ պարկի մէջ դրուած բրինձէ, գամէ, բամպակէ, շաքարէ և այլ այդ կարգի ապրանքներէ որք Եւրոպայէն բերուած են և որոց ծանրութեան չափը որոշուած է վաճառականաց միջեւ. Վարձակալն հակառակ պարագայի մէջ կը գրաւէ եղեր այդ ապրանքները.

Յանձնաժողովն այդ անիրաւութեանց մէկ մասը ցարդ երեւան հանած ըլլալով, Ս--դ--հ յոյս կը յայտնէ թէ միւս կէտերն եւս քննութեանց պահուն երեւան կը հանուին.

ԵՕԹ-ԳՈՒԼԷԻ ՄԱՆԱՐԱՆԸ

Եօթ գուլէի մանարանն, որ իր աշխատութիւնները դադրեցուցած էր մեքենային խանգարման պատճառաւ, վերսկսած է աշխատիլ անցեալ երկուշաբթի օրէն ի վեր. Գործաւորուհեաց դիւրութեան համար, ընկերութիւնը գործարանին մօտիկ տուներ շինել տուած է, որու մէջ կրնան բնակութիւն գտնել ամեն տարիքէ գործաւորուհիք. Յիշեալ գործարանը մտնել ուզող գործաւորուհիք պարտին դիմել ուղղակի գործարանին տնօրէնութեան ի Եօթ-Գուլէ.

ԶԻՆՈՒՈՐԱՑ ԶԷՆՔԵՐԸ

Քամպօհճեվէնէր փաշա և Րիւթմիլ փաշա տեղեկագիր մը պատրաստած էին օսմանեան բոլոր զինուորաց ձեռքը գտնուած զէնքերու մաքրութեան հսկելու և պահեստի զօրաց յատուկ մթերանոցներու մէջ գտնուած զէնքերըն երկար ժամանակ երեսի վրայ չը ձգելու մասին.

Արդ, այս ծրագիր Վեհ. Սուլթանին մատուցուած ըլլալով, Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է որ իւրաքանչիւր զօրաբանակի մէջ զէնքերու քննչութեան պաշտօն մը հաստատուի և այս պաշտօնին կոչուի իւրաքանչիւր զօրաբանակի Թնդանօթաձիգ զօրաց գնդերու երկու Միրլիվաներու երիցագոյնն, աստիճանի բարձրացմամբ. Վեհ. Սուլթանը միանգամայն հրամայած է որ պատերազմի ժամանակ այդ քննիչին տրամադրութեանը ներքեւ դրուին հարկ եղած թիւով սպայներ.

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Չորեքշաբթի օրը, Քապաքչայի (Չաթալճայի Միւթէսարրըֆութեան մէջ) կայարանէն մէկ ժամ հեռաւորութեամբ տեղ մը աւազակները տղայ մը առեւանգեր են, որուն ազատման համար 150 ոսկի փրկանք կը պահանջեն. Ըստ մեր տեղեկութեանց, մի և նոյն աւազակաց խումբն ուրիշ ասպատակութիւններ ալ գործած է շրջակայքը. Քապաքչայի կայարանէն ոստիկան-զինուորներ խնդրուած են.

(Մ--ի--ք--)

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐՆԵՐ

Հ--է--Բ կ'իմանայ թէ հելլենական սահմանագլխոյն վրայ, ուր այս միջոցիս աւազակաց խումբեր օսմանեան սահմանագլուխը կ'անցնին, Գաթէրինի ու այլ յարմար վայրերու մէջ զինուորական նոր հրամանատարներ կարգուած են.

ՀԱՍՈՒԹԻՑ ՅԱՒԵԼՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Տէրութեան հասութից յաւելման նպատակաւ բազմաթիւ ծրագրեր կը մատուցուին յատկապէս կազմեալ յանձնաժողովին.

Գ. զօրաբանակին Թնդանօթաձիգ զօրաց առաջին գնդին քարտուղար Պարպարուսզատէ Մուսթաֆա Սապրի պէյ ծրագիր մը մատուցանելով Ելմտական նախարարութեան, հասոյթի նոր աղբիւր մը ցոյց տուած է, ուրկէ Մալիյէի գանձը տարեկան մէկ միլիոն ղրուշի մօտ հասոյթ մը պիտի ունենայ.

Այս ծրագիր այժմ կը քննուի Ելմտական ժողովին մէջ ուրկէ պիտի ներկայացուի տէրութեան հասութից յաւելման համար կազմեալ յանձնաժողովին.

Ս--դ--հ կ'իմանայ թէ քաղաքական յանցանօք դատապարտեալ և Ֆիզան աքսորեալ Բաշիտէս և Ֆիլիբիտէս անուն անձինք կայս. ներման արժանացած ըլլալով, ճամբայ հանուեր են Աֆրիկեան Տրիպոլիս տարուելու համար և թէ Բաշիտէս ճամբան մեռեր է, իսկ միւսը ողջ առողջ Աֆրիկեան Տրիպոլիս ժամաներ է.

—Վանայ վերաքննիչ ատեանի պատճական ճիւղին նորընտիր նախագահ Էմին էֆէնտի երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ.

—Մայրաքաղաքիս սպանիական նոր դեսպան Պ. Ռիւյաթա մէկ քանի օրէն Վեհ. Սուլթանին պիտի ներկայանայ իւր յանձնարարագրերը մատուցանելու համար.

—Անցեալ օր Սիրքէճիի երկաթուղւոյ նորակառոյց կայարանին մէջ աշխատող Թանաշ անուն գործաւորի մը վրայ խոշոր երկաթ մը իյնալով վիրաւորուեցաւ և անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուեցաւ դարմանուելու համար.

—Ոստիկանութիւնը նախընթաց օր հեռաւոր վայրեր աքսորեց տասնեւութի չափ վաղեմի չարագործներ.

—Առողջապահական պաշտօնեայք տեղեկանալով որ Սուլթան Պէյազիտ գտնուած մանրավաճառք ոմանք դեղեր կը պատրաստեն եւ կը վաճառեն, տեղեկագրած են Թաղապետութեան Ա. շրջանակին՝ փակել այդ խանութները. Թաղապետութիւնը յետ քննութեան պէտք չէ տեսած որ այդ դեղերու պատրաստութիւնը արգիլելու համար այդ խանութները փակուին, այլ խանութպանները երաշխաւորութեան ներքեւ առած է որպէսզի այլ եւս դեղ չպատրաստեն.

— Վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազ Խալիլ պէյ, որուն պաշտօն յանձնուած էր քննել մայրաքաղաքիս դատարանաց գործառնութիւնները, քննած է Պոլսոյ Հաշտարարի երկրորդ դատարանն և նախընթաց օր ալ նոյն ճիւղի առաջին դատարանին քննութեանը ձեռնարկեց.

—Պարսկաստանի մաքսատանց տնօրէն Անտօն խան Քիթապճեանի վերաբերեալ դէպք մը հրատարակուած էր ասկից առաջ. Ս--մ--լ, որ ծանուցած էր այդ դէպքը, կ'ըսէ թէ Անտօն խան չէ բանտարկուեր բնաւ, այլ ընդհակառակն այս սխալման առիթ եղող անձինք պատժուած են Ոստիկանութեան նախարարին կողմէ որ միանգամայն ցաւ յայտնած է առ Անտօն խան.

—Սէլանիկի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ օգոստոս ամսոյ 21ի գիշերն Եէնիճէի մէջ խան մը ու չորս կողմը գտնուած վեց խանութներ այրեր են. Խանն, ուրկից հրդեհն սկսած էր, 400 ոսկւոյ ապահովագրեալ է եղեր.

Նոյն գիշերը Ազաթոս գիւղաքաղաքին մէջ եւս հրդեհ ծագելով չորս տուներ այրեր են.

—Ռոտոսթոյի առեւտրական դատարանին նախորդ նախագահ Իպրահիմ Էտհէմ էֆէնտի արտօնութիւն խնդրած է Շարքէօյի մէջ հանքի խուզարկութիւններ կատարելու համար.

—Աւստրիական Օ--ա--- ընկերութեան, որ երէկ Թրիէսթէն կուգար, մայրաքաղաքս բերաւ տասնեւհինգ սնտուկ մավզերեան հրացան և վաթսուն սնտուկ նոյն հրացանին յատուկ սուրի, որք Թնդանօթարանին յանձնուեցան.

—Մախսուսէի Ճ--ի-- ընկերութեան երէկ Սեւ ծովու այլ և այլ ծովեզերեայ քաղաքներէն մայրաքաղաքս բերաւ 810 նոր զինուորներ.

—Գաղթականաց վարչութիւնն երէկ Մուտանիա ղրկեց 170 տնուոր Րումէլիյցի գաղթականներ, Պրուսայի կողմերը բնակութիւն հաստատելու համար.

—Գասըմ փաշայի մէջ բնակող տասն և եօթնամեայ Թուրք աղջիկ մը երէկ գիշեր յանկարծ սաստիկ խիթ մը ունենալով լեզուն բռնուեցաւ և քիչ յետոյ մեռաւ.

—Միջերկրականի Ֆրանսական նաւատորմին հրամանատար Տիւրէաէ ծովակալը մայրաքաղաքս բերող մարտանաւը Տարտանէլի նեղուցէն անցնելու համար հարկ եղած արտօնութիւնը տրուած է կայս. Ֆէրմանով.

—Վեհ. Սուլթանին կողմէ՝ ձիւրը Մուսթաֆա Փաշայի ողողելոց շնորհեալ 500 ոսկւոյ 300ը կարօտելոց պիտի բաշխուի. Իսկ 200 ոսկին տեղւոյն արկածեալ զինուորաց.

—Նէյմիի զատէ Համտի էֆէնտի մենաշնորհ ստացած էր Վարտար գետէն ի Սէլանիկ ջուր բերելու համար. Արդ, այդ մենաշնորհի գործադրութեան համար տրուած պայմանաժամն աւարտած ու քսան օր ալ անցած ըլլալով և Համտի էֆէնտի որ և է գործողութեան ձեռնարկած չըլլալով, Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնն որոշեր է հարկ եղած օրինական գործողութիւնները կատարել Համտի էֆէնտիի կողմէ իբրեւ աւանդ թողուած 1500 ոսկւոյ գումարին նկատմամբ.

ՏՐ. ՏԻԳԳԱ ՊԷՅ

Տօքթէօռ Տիգգա պէյ, ուսուցիչ դեղարանութեան կայսերական բժշկական Համալսարանի, վերջերս տեղի ունեցած Թիւնէլի կալուածոց հրդեհէն վնասուած, իւր բնակարանը փոխադրած է Բերա, Թաքսիմ-Պաշի, Մարկըրիթ փողոց թիւ 18.

Տր. Տիգգա պէյ, դարձեալ ըստ առաջնոյն կը շարունակէ բժշկական այցելութիւններ ընդունիլ իւր բնակարանը երեքշաբթի և հինգշաբթի օրեր ժամը 3 էն մինչեւ կէս օր. Իսկ ամեն օր ժամը 9 էն 10 պիտի գտնուի Կամուրջի դէմ Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը. 169

ԱԶԴ

Կը յայտարարենք թէ մեր գրասենեկին մէջ իբր հիւր գտնուող Նազարէթ էֆ. Եազըճեան ներկայ թուականէս սկսեալ այլ եւս չ'գտնուիր հոն և թէ մեր գործառնութեանց մէջ որ և է մասնակցութիւն չ'ունի.

ՍԻՄՈՆ ԳԱՑԱՐԼԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, թ. 2.
14/26 սեպտ. 1890

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍՔ

Արեւելեան երկաթուղեաց պարտատոմսերուն 124րդ վիճակահանութիւնն հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ հոկտեմբեր 1 (Ն. Տ.) ճիշդ կէս օրին Արքունի փողերանոցին մէջ, աջակցութեամբ Օսմ. կայս. Պանքային.

Կ. Պոլիս, 13|25 սեպտ.

ՄԱՆԱԾ ԲԱՄԲԱԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ԵՕԹ-ԳՈՒԼԷ

Յիշեալ գործարանին համար ամեն տարիքէ կիներ և աղջիկներ կ'ուզուին, Գործարանին մօտ բնակիլ ուզող ամեն գործաւորուհի բնակարան պիտի գտնէ ընկերութեան կողմէ յատկապէս շինուած տուներու մէջ. Դիմել ուղղակի գործարանին տնօրէնութեան ի Եօթ-Գուլէ. 1—5

ՀԵՌԱԳԻՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 26 սեպտ.— Միապետական լրագիրք առանց վերապահութեան կը հաւանին Փարիզի կոմսին երեկի հեռագրածանուցեալ նամակին, զոր հանրապետական լրագիրք կը ծաղրեն.

—Տ--մ--, Թուրքեւգերման դաշնագրոյն վրայ խօսելով, կը հարուածէ Ֆրանսայի առեւտրական քաղաքականութիւնը. Կ'ըսէ թէ այս ընթացքով Ֆրանսա պիտի կորուսանէ բովանդակ Արեւելից վաճառականութիւնը. — Թ--ն կը յուսայ որ մաքսերու վրայ վիճաբանութեան առթիւ Երեսփ. Ժողովը պիտի զգուշանայ Ֆրանսայի մրցակիցներուն միջոցներ ընծայելէ որովք վնասեն Ֆրանսայի տնտեսական շահուց. Մերժելով Յունաստանի և Թուրքիոյ հետ Ֆրանսայի առեւտրական դաշնագիրը, Ֆրանսական Խորհրդարանը լքանեց երկրին արեւելեան վաճառականութեան շահերը. Ֆրանսայի Խորհրդարանին նոր որոշումներէն պիտի երեւի թէ այս ձգտում վաղանցի՞կ է թէ վերջնական.

—Արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիպօ, պատասխանելով Պորտոյի առեւտրական սենեկին, որ կը հարցունէր թէ Մաք Քինլիի ամերիկեան մաքսային օրէնքին դէմ ի՛նչ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին, յայտարարեց թէ առ այժմ խնդրոյն վիճաբանութեան մտնել չուզեր և թէ իւր կարծիքը Խորհրդարանին առջեւ պիտի յայտնէ. Երբ նախարարաց խորհուրդն ամբողջանայ, պիտի որոշէ թէ մաքսային նոր սակագինը մաքսերուն առաւելագոյնը թէ նուազագոյնը պէտք է սահմանէ.

ՀՆՏԱԽՏՆ Յ'ԱՓՐԻԿԷ

ՄԱՍՍՈՒԱ, 25.— Մի քանի օրէ հետէ հնտախտի նոր դէպք չպատահեցաւ. Շրջակայից մէջ եւս հիւանդութիւնը կը նուազի.

ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԷՆՆԱ, 26. — Ստորին Աւստրիոյ (Վիեննայի նահանգ) նահանգային երեսփոխանական ժողովոյն ընտրութիւնք երէկ տեղի ունեցան. 20 շրջանակք ընտրեցին 5 ազատականներ և 15 հակազատականներ. 4 շրջանակք որք ցարդ ազատական կ'ընտրէին՝ հակազատականներ ընտրեցին.

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 26.—Նախարարաց խորհուրդն որոշեց Խորհրդարանին արտասովոր նստաշրջանը բանալ հոկտ. 20ին.

ԽՈԶԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

ՎԻԷՆՆԱ, 26.— Քալնոքի կոմսին ծանուցագիրն, որով սերբ կառավարութեան կը հաղորդէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ պայմանները խոզերուն ներածութեան համար, երէկ ղրկուեցաւ. Պայմանները կը վերաբերին գլխաւորապար առողջապահական երաշխաւորութեանց, արգիլելու համար հիւանդ խոզերու ներածումը. Խառն յանձնախումբ մը պիտի կարգադրէ մանրամասնութիւնները. Ծանուցագիրն իբր վերջնական կարգադրութեան պայման կը դնէ Սերպիոյ կողմէ ջնջումն այն բոլոր մաքսային տնօրինութեանց, որք հակառակ են աւստրեւսերպ առեւտրական դաշնագրին տառին և ոգւոյն.

Ի ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

ՊԷՌՆ, 26.—Ազգային ժողովը 18ի դէմ 78 ձայնով որոշեց պահել ընտրութեանց արդի եղանակն երկու օրէնսդիր մարմիններուն համար.

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

ՀՌՈՄ, 26.—Ափրիկէի անգլիական եւ իտալական ստացուածոց սահմանագծերը որոշելու համար Անգլիոյ կողմէ կարգեալ երկու պատուիրակները, Պ. Պ. Պէրինկ և Կրէնֆըլ, աստ հասան. Պ. Գրիսփի անմիջապէս ընդունեց զանոնք եւ իրենց ներկայացուց իտալական պատուիրակները.

Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԵՐԼԻՆ, 26. —Պետութեան պաշտօնական Օրագիրը կը յայտարարէ, պարտած զրոյցներուն հակառակ, թէ անկարութեան և հաշմանդամութեան դէմ գործաւորներու ապահովագրութեան օրէնքն ի գործադրութեան պիտի դրուի 1891 յունուար 1ին.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 15 Սեպտ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

8 ամիս Լոնտրայի վրայ	108 3/8
8 » » »	23 30

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Մէրճը Ն. Սէրի)		20 10
Գօրտային գոցուելէն վերջը	»	20 41
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելու		20 3 1/2
Կէս օրին	»	20 —

[illegible]

Երէկ երեկոյ	61 30
Այս առաւօտ	61 27
Կէս օր	61 14

ԸՆԹԱՑԻԿ [illegible]

Փոխառութիւն	A Սէրի	42
»	B »	23 7/
»	C »	20 3 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Ռոժիէթէ ընկերութ.	Անգլ. Լի.	5
Քրէտի ընկերութ.	Օսմ. »	9 25
Զանք ալ Գօնս	» »	7 3
Սօս. Շանձ էփօլէօր	» »	5
Թրամուէյ	» »	507 1/2
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	79 1/4
Թամպէթուղթ Լօթօրեան	Գ. Կ.	151

ՄՂՁԱՒԱՆՋ

Կը սիրեմ գիշերն անզուսպ սիրով. Կը սիրեմ զայն ինչպէս մարդ իւր հայրենիքը կը սիրէ, բնազդական, խորին, անյաղթելի սիրով մը. Կը սիրեմ զայն բոլոր զգայարանքներովս, աչքերովս որք կը տեսնեն զայն, ռնգունքովս որք զայն կը շնչեն, ականջներովս որ անոր լռութիւնը մտիկ կ'ընեն, ամբողջ մարմնովս զոր աղջամուղջք կը փայփայեն. արտոյտներն արեւուն կ'երգեն, յստակ առաւօտներու կապոյտ օդին, տաք օդին, թեթեւ օդին մէջ. Բուն գիշերին մէջ խոյս կուտայ, սեւ բիծ որ կ'անցնի սեւ միջոցին մէջէն, և բերկրալից և արբշիռ այդ սեւ անհունութեամբ, կ'արձակէ նա իւր թըրթռուն ու չարագուշակ վայինն.

Ցերեկը զիս կը յոգնեցնէ և կը տաղտկացնէ, կոշտ է նա և աղմկալի. չուզելով կ'ելնեմ անկողնէս, խոնջութիւն կ'զգամ հագուած ատենս, ակամայ դուրս կ'ելնեմ, և ամէն մի քայլ, ամէն մի շարժում, ամէն մի ձև, ամէն մի խօսք, ամէն մի մտածում կը յոգնեցնէ զիս որպէս թէ ջախջախիչ բեռ մը վերցնէի.

Բայց երբ արեւը կը խոնարհի, տարտամ ուրախութիւն մը, ուրախութիւն մը զոր ամբողջ մարմնովս կ'զգամ, կը պատէ զիս. կ'արթննամ, կ'ոգեւորուիմ. Քանի որ խաւարը թանձրանայ, բոլորովին կ'սկսիմ փոխուիլ, աւելի երիտասարդ, աւելի ուժով, աւելի եռանդուն, աւելի երջանիկ կը զգամ զիս. Կը դիտեմ զայն, երկնքէն ինկած քաղցր և մեծ մթութիւնն որ եւս քան զեւս կը խտանայ, քաղաքը կ'ողողէ, ինչպէս կոհակ մ'անըմբռնելի և անթափանցելի, կը ծածկէ, կ'աւրէ, կը ջնջէ գոյները, ձեւերը, կը պատէ տուները, էակներն ու շէնքերն իւր անզգալի շօշափելեօք.

Այն ատեն փափաք կ'ունենամ հաճոյքէս պոռալու բուերճակներուն պէս, տանիքներուն վրայ վազվզելու կատուներուն պէս. և բուռն, անսանձ սիրոյ տենչ մը երակներուս մէջ կը վառի.

Կ'երթամ, կը քալեմ, մերթ մութ թաղերուն մէջ, մերթ Բարիզի մօտ գտնուած անտառներուն մէջ, ուր կը լսեմ յածիլն իմ քոյրերուս՝ անասուններուն և իմ եղբայրներուս՝ գաղտորսներուն.

* *

Ինչ որ բուռն սիրով կը սիրէ մարդ, նա՛ է որ հուսկ հապա զինքը կ'սպաննէ. Բայց ի՞նչպէս բացատրեմ ինչ որ պատահեցաւ ինծի. Նոյն իսկ ի՞նչպէս հասկցնեմ թէ կարող եմ պատմել զայն. Չեմ գիտեր, ա՛լ չեմ գիտեր, միայն գիտեմ թէ այս բանը դիպուածն ունի. Ահաւասիկ.

Երէկ—երէ՞կ էր. այո, անշուշտ, բայց թերեւս աւելի առաջ, ուրիշ օր մը, ուրիշ ամիս մը, ուրիշ տարի մըն էր—չեմ գիտեր. Բայց երէկ ըլլալու է, քանի որ անկից ի վեր լոյսը չծագեցաւ, քանի որ արեւը դեռ չերեւցաւ. Բայց ո՞րչափ ատեն է որ գիշերը կը տեւէ. Ո՞րչափ ատեն.... Ո՞վ պիտի ըսէ, ո՞վ պիտի երբեք գիտնայ զայդ.

Ուրեմն երէկ, դուրս ելայ, ինչպէս կ'ընեմ ամէն օր, ճաշէն վերջը. Օդը շատ աղուոր, շատ մեղմ, շատ տաք էր. Պուլվարներուն կողմն իջնելով, գլխուս վերեւ կը դիտէի սեւ ու աստղերով լի գետինը զոր երկնքին մէջ կը ձեւացնէին տանիքներն այդ օձապտոյտ փողոցին որ ճշմարիտ գետակի պէս մանուածապատ ընթացք մը կուտար աստղեր թաւալող այդ առուակին.

Ամէն բան ջինջ էր թեթեւ օդին մէջ, մոլորակներէն սկսեալ մինչեւ լապտերներուն լոյսերն. Այնչափ հուրեր կը փայլէին երկնից վրայ և քաղաքին մէջ որ խաւարը լուսավառ կը թուէր. Շողշողուն գիշերներն աւելի զուարթ են քան թէ արեւով պայծառացած ցերեկներն.

Պուլվարին վրայ, սրճարանները կը փողփողէին. որը կը խնդար, որը կ'անցնէր, որը կը խմէր. Թատրոնը մտայ, քանի մը վայրկեան, ո՞ր թատրոնը, չեմ յիշեր. Այնչափ լուսաւորած էին որ տխրեցայ և դուրս ելայ սիրտս մըթընցած այդ կոշտ լուսոյն օթեակներուն ոսկի քանդակներուն վրայ նետուած ցոլքէն, բիւրեղեայ հսկայ ճաղին կեղծ շողիւնէն, թատերաբեմին առջեւի կանթեղներուն կազմած հրեղէն պատուարէն, այդ շինծու և խիստ պայծառութեան մելամաղձութենէն. Դացի Շանզ-Էլիզէ ուր նուագաւոր սրճարաններն հրդեհի վառարաններ կը թուէին ծառոց տերեւներուն մէջէն. Դեղին լոյսով շփուած շագանակենիները ներկուած կը կարծուէին, փոսփորափայլական ծառերու պէս. Եւ ելեկտրական գունտերը, նման փայփուն ու տժգոյն լուսիններու, կամ երկնքէն ինկած լուսնի հաւկիթներու, հրէշայի՛ն, կենդանի՛ մարգարիտներու, իրենց սատափագոյն, խորհրդաւոր և անխառն լուսով կը գունաթափէին կազի լապտերներն, ստորին աղտոտ կազի լապտերներն և գունագոյն ապակիներով պսակներն.

Յաղթութեան Կամարին տակ կանգ առի դիտելու համար պողոտայն, երկայն ու հիանալի աստեղազարդ պողոտայն, որ դէպ ի Բարիզ կ'երկննար երկու հրեղէն գիծերու մէջէն, և աստղե՛րն. Աստղե՛րը, վե՛րն երկնքին մէջ, անծանօթ աստղերն որք դիպուածաւ նետուած են անհունութեան մէջ ուր այդ խոլական ձեւերը կը նկարեն, որք ա՛յնչափ երազել, ա՛յնչափ խոկալ կուտան մեզ.

Պուլոնի անտառը մտայ և երկար ատեն մնացի հոն, երկար ատեն. Զարմանալի սարսուռ մը զիս բռնած էր, անակնկալ և զօրաւոր յուզում մը, մտաց գրգռում մը որ յիմարութեան կը մօտենար.

Երկա՛ն ատեն, երկա՛ն ատեն քալեցի. Ետքայ ետ դարձայ.

Քանի՞ն էր ժամն երբ անցայ նորէն Յաղթութեան Կամարին տակէն. Չեմ գիտեր. Քաղաքը կը քնանար, և ամպեր, խոշոր սեւ ամպեր դանդաղօրէն կը տարածուէին երկնից վրայ.

Առաջին անգամ ըլլալով զգացի որ զարմանալի՛ բան մը, նո՛ր բան մը պիտի պատահէր. Թուեցաւ ինծի թէ ցուրտ էր, թէ օդը կը թանձրանար, թէ գիշերն, իմ պաշտելւոյս, սրտիս վրայ կը ծանրանար. Պողոտայն թափուր էր հիմայ. Երկու գիշերապահներ միայն կը պտըտէին կառքերու կայարանին քով, և սալայատակին վրայ որ հազիւ լուսաւորուած էր մարելու մօտ եղող կազերէն, բանջարեղինաց կառքերու շարք մը դէպ ի Շուկայն կ'երթար. Դանդաղօրէն կը յառաջանային ստեպղինով, շողգամով եւ կաղամբով բեռնաւորեալ. Կառապանները կը քընանային անտեսանելի, ձիերը համաչափ քայլերով կ'ընթանային, առջեւի կառքին հետեւելով առանց ժխորի, փայտով յատակուած փողոցին վրայ. Ճամբուն վրայի ամէն մէկ լապտերին ստեպղինները կարմիր գոյնով կը լուսաւորուէին, շողգամները ճերմակ, կաղամբները կանաչ, և իրարու ետեւէ կ'անցնէին կարմիր կառքերը, կրակի պէս կարմիր ճերմակ կառքերն, արծաթի պէս ճերմակ կանաչ կառքերը, զմրուխտի պէս կանաչ. Հետեւեցայ անոնց, յետոյ Ռուայեալ փողոցէն ետ դարձայ և պուլվարներն եկայ նորէն. Ալ մարդ չ'կար, ոչ ալ լուսավառ սրճարաններ. քանի մը ուշ մնացողներ միայն որոնք կ'աճապարէին. Երբեք Բարիզն այսպէս մեռեալ, այսպէս ամայի չէի տեսած. Ժամացոյցս հանեցի, երկուքն էր ժամը.

Զօրութիւն մը զիս կը մղէր, քալելու պէտք մը. Մինչեւ Պասթիլ գացի. Հոն գիտեցի որ այսչափ մութ գիշեր մը չէի տեսած երբեք, որովհետեւ չէի կրնար որոշել նոյն իսկ Յուլիսի կոթողն, որուն ոսկի Ոգին կը կորսուէր անթափանց խաւարին մէջ. Ամպեղէն գմբէթ մը, անհունութեան պէս թանձր, աստղերը խղդած էր եւ երկրի վրայ կարծես կ'իջնէր զայն ոչնչացնելու համար.

Ետ դարձայ. մարդ չ'կար չորս կողմս. Շադօ-տ'Օ հրապարակին վրայ, սակայն գինով մը քիչ մնաց ինծի պիտի զարնուէր, յետոյ ան ալ աներեւոյթ եղաւ. Բաւական ատեն լսեցի իւր անկանոն ու հնչուն ոտնաձայնը. Կ'երթայի. Մօնմարթրի թաղին բարձրերէն կառք մը անցաւ դէպ ի Սէն իջնելով. Կանչեցի զայն. կառապանը չը պատասխանեց. Կին մը Տռուօ փողոցին մէջ կը պլքար. «Ինծի նայէ, պարո՛ն». Շտապեցի խոյս տալու համար իւր ձեռքէն զոր երկնցուցած էր. Ետքայ ոչի՛նչ. Վօտվիլին առջեւ քուրջեր հաւաքող մը առուակին մէջ բան մը կը փնտռէր. Իւր պզտիկ լապտերն հողին երեսը կը պլպլար. Հարցուցի իրեն. «Ժամը քանի՞ է, բարեկամ.»

«Ես ի՞նչ գիտնամ, մռլտաց, ժամացոյց չունիմ.»

Այն ատեն նշմարեցի որ կազերը մարած էին. Գիտեմ որ այս եղանակին մէջ խնայողութեան համար, դեռ չը լուսցած շատ կանուխ կազերը կը գոցեն. բայց դեռ ատեն կար լոյսը ծագելու. շա՜տ ատեն....

«Շուկայ երթամ, ըսի մտքէս, թերեւս հոն կեանք գտնեմ.»

Ճամբայ ելայ, բայց քալած տեղս անգամ չէի տեսներ. Կամաց կամաց կ'երթայի, ինչպէս անտառի մը մէջ կ'ընէ մարդ, ու փողոցներն համրելով կը ճանչնայի.

Քրէտի-Լիոնէին առջեւ շուն մը կաղկանձեց.

Կռամօն փողոցէն դարձայ, հոն ճամբաս կորսնցուցի. քիչ մը թափառեցայ, յետոյ զայն շրջապատող երկաթէ վանդակապատէն հասկցայ որ Պօրսային առջեւն էի. Ամբողջ Բարիզ կը քնանար, խորո՛ւնկ ահաւո՛ր քունով մը. Հեռուն սակայն կառք մը կը թաւալէր, մէկ կառք մը միայն, թերեւս այն որ առջեւէս անցած էր քիչ մ' առաջ. Ջանացի հասնիլ անոր, անիւներուն ձայնին եկած կողմէն երթալով, միայնակ ու սե՛ւ փողոցներուն մէջէն, սե՛ւ, մահուան պէս սե՛ւ.

Նորէն կորսնցուցի ճամբան. Ո՞ւր էի. Ի՛նչ խենդութիւն էր կազերն այնչափ կանուխ մարելն. Եւ ոչ մէկ անցորդ կար, և ոչ մէկ ուշ մնացող, եւ ոչ մէկ թափառող, և ոչ իսկ կատղած կատուի մը մլաւիւնն. Ոչի՛նչ.

Ո՞ւր էին գիշերապահները. «Պոռամ թերեւս կուգան» ըսի մտքէս. Պոռացի, մարդ չպատասխանեց.

Աւելի ուժով կանչեցի. Ձայնս թըռաւ գնաց, առանց արձագանգի, տկար, խղդուած ու ճզմուած գիշերէն, այն անթափանց գիշերէն.

«Օգնութի՛ւն, ռռնացի, օգնութի՛ւն, օգնութի՛ւն....»

* *

Անպատասխան մնաց յուսահատ կանչս. Ժամը քանի՞ էր ուրեմն. Ժամացոյցս հանեցի, բայց լուցկի չ'ունէի. Պզտիկ մեքենային թիք թաքը մտիկ կ'ընէի անծանօթ և այլանդակ հաճոյքով մը, կարծես թէ կեա՛նք ունէր. Բոլորովին մինակ չէի. Ի՛նչ խորհուրդ. Նորէն սկսայ քալել կոյրի մը նման, դաւազանս պատերուն դպցնելով, եւ ամէն վայրկեան աչքերս երկինք կը վերցնէի, յուսալով որ լոյսը վերջապէս պիտի ծագէր, բայց սե՛ւ էր միջոցը, բոլորովին սե՛ւ, շատ աւելի սեւ քան քաղաքը.

Ժամը քանի՞ն կրնար ըլլալ. Կը թուէր ինծի թէ անսահման ժամանակէ մը ի վեր կը քալէի, որովհետեւ սրունքներս մարմնոյս ծանրութեան տակ կը կքէին. կուրծքս կը հեւար, և անօթութիւնն ահռելի կերպով կը տանջէր զիս.

Որոշեցի առաջին դէմս ելնող կառքի դրան զանգակը հնչեցնել. Քաշեցի պղնձէ կոճակն, և զանգակին ձայնը թնդաց հնչուն տան մէջ. զարմանալի կերպով մը թնդաց, այնպէս որպէս թէ այս թրթռուն ձայնը տան մէջ միս մինակ ըլլար.

Սպասեցի, պատասխան չեկաւ, դուռը չը բացուեցաւ. Նորէն քաշեցի, սպասեցի դարձեալ. ոչի՛նչ.

Սկսայ վախնալ. Քովի տունը վազեցի և քսան անգամ վրայէ վրայ զանգակը հնչեցուցի այն մութ նրբանցքին մէջ ուր հարկաւ կը պառկէր դռնապանը. Բայց չարթնցաւ,—և աւելի անդին գացի, ամբողջ ուժովս քաշելով օղակները կամ կոճակներն, ոտքովս, դաւազանովս և ձեռքովս զարնելով դռներուն որք յամառաբար գոցուած էին.

Եւ յանկարծ, տեսայ որ շուկան հասած էի. Դատարկ էր շուկան. ոչ աղմուկ կար հոն, ոչ շարժում, ոչ կառք, ոչ մարդ, ոչ դէզ մը բանջարեղէն կամ ծաղիկ. Թափո՛ւր էր, անշա՛րժ, լքեա՛լ, մեռեա՛լ.

Սոսկում մը եկաւ վրաս—ահռելի փախ մը. Ի՛նչ կ'անցնէր. Աստուած իմ, ի՛նչ կ'անցնէր.

Նորէն մեկնեցայ. Բայց ժա՞մը, ժա՞մը. ո՞վ պիտի ըսէր ինծի ժամը. Ոչ մէկ ժամացոյց կը հնչէր զանգակատանց կամ շէնքերուն մէջ. «Ժամացոյցիս ապակին բանամ, ըսի մտքէս, և մատովս սլաքը շօշափեմ.» Հանեցի ժամացոյցս . . . չէր զարներ . . . կեցած էր. Ալ ոչի՛նչ, ոչի՛նչ, և ո՛չ մէկ սարսուռ քաղաքին մէջ, և ոչ մէկ լոյս, և ոչ մէկ ձայնի շփում օդին մէջ. Ոչի՛նչ. ա՛լ ոչինչ. և ոչ իսկ այն կառքին հեռաւոր թաւալումը—ա՛լ ոչինչ....

Քարափին վրայ էի, և սառնային զովութիւն մը կ'ելնէր գետէն.

Սէնը դեռ կը վազէ՞ր.

Ուզեցի գիտնալ. սանդուղը գտայ. իջայ.... Չէի լսեր կամուրջին կամարներուն տակ հոսանքին ձայնը.... Քանի մը աստիճան ալ իջայ.... յետոյ աւազ.... տիղմ.... յետոյ ջուր.... Թեւս մխեցի հոն.... կը վազէր ջուրը.... կը վազէ՛ր.... պա՛ղ.... պա՛ղ.... պա՛ղ.... գրեթէ չորցա՛ծ.... գրեթէ մեռա՛ծ....

Եւ կը զգայի որ ալ ուժ պիտի չունենայի ատկից վեր ելնելու.... և թէ հոդ պիտի մեռնէի ես ալ.... անօթութենէ—յոգնութենէ—և կեանքի զըգուանքէն....

Թարգմ. Ա. Զ. ԿԻ ՏԸ ՄՈՓԱՍԱՆ

ՊԱՐԶ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Իր ծնողաց հետ կ'ապրէր նէ. մայրը կոյր, հայրը անդամալոյծ և գրեթէ ապուշ էր.

Նոքա իրենց դժբաղդութիւններէն առաջ գեղեցիկ օրեր ճանչցեր էին, և Լիզէթ—Էլիզաբէթ շատ երկար ըլլալուն—գիտէր ինչ որ կը սորվին գիշերօթիկ վարժարանաց մէջ.

Արդ նէ կ'աշխատէր ճերմակեղինաց վաճառատան մը համար, շապիկներու թեզանիք կը դնէր, սաւաններ կը լուէր. բայց յաճախ գործ կը պակսէր, որովհետեւ այն փոքրիկ քաղաքին մէջ՝ ուր այս պատմութիւնը կ'անցնի, ճերմակեղէն կը գնեն երբ ամուսնանան, և մինչեւ ի մահ կը տանին այն.

Իր երեսուն տարիքին կը մերձենար. գունատ և փափուկ արարած մըն էր նէ, ցած ճակտի մը վրայ յղկուած սեւ առատ մազերով. Եթէ երանութեան ճառագայթ մը զինքը գգուած ըլլար, կրնար գեղեցիկ ըլլալ բայց կանացի շնորհքէն շատ քիչ կար այս գունաթափ էակին մէջ, տափակ կուրծքով, ճրագին դէմ կարելէ աղօտացեալ աչքերով, և որոց սեւ բրդէ զգեստը կը գծագրէր մարմնոյն հիւանդոտ նրբութիւնը.

Ցած փոքրիկ սրահի մը մէջ, նստած պատուհանին առջեւ՝ որ բնաւ արեւ չթափանցած փողոցի մը վրայ կը նայէր, կը կարէր ու կը կարէր.

Բոլոր օրն իր մատները ասեղը միայն կը թողուին ծերուններուն կոչմանը վազելու համար՝ որոց զայրացկոտ գանգատները կը լռէին, յետոյ ինքնաշարժ մեքենայի շարժումներով կուգար նստիլ իր կարուհիոյ յաւիտենական դիրքին մէջ, այն պատուհանին մօտ՝ որ մի միայն աղօտ օրերուն կը բացուէր.

Ամառը կը ռանէր, յետոյ ձմեռը, գարունը հետը կը բերէր սիրուն ծաղիկնե՛ր.

Երբեմն կը խորհէր թէ քիչ մը աւելի հեռուն, գիւղին մէջ, կանաչ ծառեր պարտ էին ըլլալ, խնձորենիները ցոյց կուտային իրենց վարդագոյն ծաղիկներն, արեւը կը լուսաւորէր բոլոր այս սքանչելի՛քը.... Բայց ինք բան մը պիտի չտեսնէր.... Արցունք մը կ'իջնէր մեղմիւ իր սպիտակ այտին վրայ, և իւր փոխարինութիւն այն երանութեանց՝ զորս չէր կարող վայելել, կ'երթար համբուրել կոյրին լոյս չտեսնող աչքերն, և ասեղէն ծակ ծակ եղած մատներովը կը գգուէր անդամալոյծին լերկ գլուխը.

Բայց անոնք կը մռմռային, չտիրելով իրենց հանգստութեան խանգարիլը, և մայրը կը պոռար այն ծոյլին դէմ որ պատճառներ կը բանէր իր աշխատութիւնը մէկդի թողլու համար.

Նէ պատուհանին առջեւ կը դառնար, քիչ մը աւելի ցուրտ, քիչ մը աւելի գունատ, և կ'սկսէր կարել, շրթունքները սեղմուած.

Անգամ մը դէպք մը պատահեցաւ՝ որ Լիզէթի կեանքը վեր ի վայր յուզեց.

Մայիսի չքնաղ օր մըն էր, երկնքի կտոր մը, մեծ կապոյտ շրջան մը կ'ընէր տանեաց վերեւէն.

Արեւու ճառագայթ մը կը շողար սեւ տուներուն ետեւ.

Յանկարծ նէ լսեց կօշիկի խթաններու աղմուկ մը քանի մը քայլ անդին և գլուխը վեր առնելով սպայ մը նշմարեց որ իրեն կը նայէր.

Կարմրեցաւ և արագօրէն սենեկին խորը քաշուեցաւ. սպան հեռացաւ.

Գործը ձեռք առաւ խոհուն, ամչնալով ըրած շարժումէն՝ որ փախցուցած էր զինք.

Հետեւեալ օրն, երիտասարդը՝ որ որսորդ զինուորաց տեղակալ էր, նորէն անցաւ, այս անգամ բարեւեց զինքը. Կրակի նման կարմրած, գլուխը խոնարհեցուց, բայց պատուհանը չթողուց.

Շաբաթ մը այսպէս անցաւ. յետոյ առաւօտ մը դաշտային ծաղիկներէ խուրձ մը գտաւ պատուհանին առջեւ.

Սրտի բաբախում մը ունեցաւ, որ քիչ մնաց պիտի խեղդէր զինքն, և օրուան մէջ երբ երիտասարդն երեւցաւ, կանացի այլրող շարժմամբ մը, իր զգեստը ցցուց՝ զարդարուած մարգարիտներով եւ ծծմրներով.

Ցայնժամ մօտեցաւ նա, և քանի մը խօսք ըսին իրարու. շատ ցած ձայնիւ կը խօսէին ծնողքը չ'արթնցնելու համար՝ որք կը ննջէին.

Նէ պատմեց իր տխուր կեանքը, իր մեռեալ յոյսերն, իր աղքատութեան վրայ այնքան ծանր կշռող օրերը, խօսեցաւ նաեւ անոնց վրայ զոր կը սիրէր, այն երկու ծերուններուն վրայ՝ որոց նեցուկն էր.

Երիտասարդը պատմեց թէ որբ ըլլալով իր մանկութիւնը ցաւագին եղեր էր. առանձին կը գտնէր ինքզինքն այս զինուորական կենաց մէջ, եւ չէր կարող տեղ մը հաստատուիլ. Իր զօրագունդը երեք շաբաթէ ի վեր քաղքին մէջ էր, եւ արդէն մեկնելու խօսք կ'ընէին.

Նէ գունատեցաւ. երիտասարդը նշմարեց զայս, եւ ըսաւ նմա թէ կը սիրէ՛ր զինքն.... Աչքերը գոցեց նէ, զրաւուած այսքան մեծ երանութենէ մը, եւ թողուց որ նա համբոյր մը առնու իր շրթներէն. ինքն ալ կը սիրէր զնա.

Ցայնժամ իրարու ձեռք բռնած, իրենց կեանքը հաղորդեցին միմեանց երկու տառապող էակաց անհուն յափշտակութեամբ, վերջապէս իրենց ուրախութեան շրջանն ունէին այս ժամադրութիւններո՛ւն.

—Ցորեկէ մը վերջ ծերուններն դրացուհիի մը թողուց, եւ սփոփողական յանձնարարութիւն մը պատճառելով՝ վազեց գտնել զնա.

Նէ կը քալէր գեղանի եւ սիրուն, իր կապոյտ աչքերը՝ որք բացիր կ'արձակէին, իր այնքան սեւ մազերը աւելի սեւ կը ցցնէին. արդ կարմրագոյն եղած շրթունքը վրայ փոսիկները կ'երեւէին, եւ կինն որ բոլորովին փոխուած կը ծնէր, քիչ մը անհանգիստ այս կերպարանափոխութենէն, կ'զգար թէ իր երակաց մէջ կը հոսէր երիտասարդական եւ տաք արիւն մը՝ որ սիրտը կ'եռացնէր և եռանդ կը դնէր իր արթնցած զգայարանաց մէջ.

Գիւղ գացին, հոն՝ ուր ատեն մը կը թալէին իր երազներն. Ոտքը տակ կը կոխկռտէր կանաչ խոտը այն մարդուն թեւին կռթնած զոր կը սիրէր. Թռչուններն կ'երգէին, կապոյտ թիթեռնիկները սրափիչոց մացառակներուն վրայ կը թռչըտէին, բնութիւնը հանդէս կուտար ի պատիւ այս օրհնեալ օրուան.

Կը քալէր հիացեալ, գլուխն իր բարեկամին ուսին վրայ, անոր ձեռքերն իրեններուն մէջ բռնած, բնաւ չէր յիշեր թէ դժբաղդ եղեր էր, կը խնդար փոքրիկ աղջկան մը ծիծաղով, կեանքը այնքան քա՛ղցր զգալով.

—Պէտք է որ շուտ մը ամուսնանանք, սիրեցեալդ իմ, կ'ըսէր երիտասարդը, զօրագունդս պիտի մեկնի, ձեր մօրը խօսեցէ՛ք.

—Ոչ, պատասխանեց նէ, գիտէ՞ք. քիչ մը կը նախանձին երբ իմանան թէ սէր տուած եմ ուրիշի, յետոյ կը վախնամ որ շատ դժուարին չգայ իրենց թողուլ այս քաղաքն՝ ուր երկար ժամանակ ապրած են.

Երիտասարդը զարմանօք կեցաւ.

—Բայց չգիտէ՞ք ուրեմն թէ չենք կարող մեկտեղ տանիլ զանոնք. Ինծի կը թուի թէ ձեզ անգամ մը ըսի զայս. Լիզէթ. այս աշխարհիս մէջ զինուորական թոշակէս զատ ուրիշ բան չունիմ, դուք հարուստ չէք. անկարելի է մեզ զանոնք վրանիս առնուլ.

—Եւ ի՞նչ պիտի ըլլան առանց ինծի, ըսաւ նէ ձայնը փոխուած, տեսնելով թէ ամէն ինչ կը փշրի իր շուրջը.

—Դրացուհին պիտի խնամէ զանոնք, պիտի օգնենք անոնց, պիտի տեսնենք զիրենք....

Մեռելի պէս գունատած էր նէ.

—Չեմ կարող թողուլ զանոնք, պիտի մեռնին առանց իմ խնամոցս՝ որոց վարժուած են.

—Այդ անկարելի է, կը կրկնէր նա. բայց կրնամ աղքատանոց մը դնել զանոնք.

Ցաւագին և զայրացկոտ շարժում մը ըրաւ նէ, երիտասարդը շնդեց.

Ալ չխօսեցան.

—Դառնանք, ըսաւ նէ, հանդարտ յուսահատութեամբ, ամէն ինչ լմնցած է, պէտք է մոռնալ զիրար.

Քանի մը օր ետքը զօրագունդը քաղքէն թողուց. Ոչ աղաչանք, ոչ պաղատանք չկրցին Լիզէթի որոշումը փոխել. Նա դարձած էր այն լռակեաց, գունատ ծեր աղջկան՝ որ պատուհանին առջեւ կը կարէր, տրտում աչքերով, դեղնած մահի գոյնով.

Երբ փողերը հնչեցին հնչեցին զօրաց մեկնումը իմացնելով, խուլ հեծեծանք մը արձակեց, եւ գործը իրմէ հեռու նետելով գնաց ծնրադրել կոյրին առջեւ.

—Մայր իմ, սիրելի մայր իմ, ըսաւ ձեռքերը միացուցած, ըսէ ինծի թէ գոհ ես զիս քովդ ունենալով.

—Հանգիստ թող զիս, պատասխանեց ծերունի կինը քունէն արթննալով, ի՞նչ կը նշանակեն հիմա այդ կատակերգութիւնները, աւելի լաւ կ'ընես երբ սուրճս տաս.

Ոտք ելաւ, մոլորուն չորս կողմը նայելով, և պատին վրայ կախուած խաչելութիւն մը տեսնելով՝ ծնկան վրայ ինկաւ, հեծկլտանքներէ խեղդ, թեւերը դէպ ի պատկերն տարածելով.

Եւ թմբուկներու որոտ ձայները կը նըւաղէին գիշերուան մէջ որ կ'սկսէր խոնարհիլ, յետոյ մեծ լռութիւնը նորէն տիրեց.

ԺԱՆ-ԹԻԼՍԱ

Թարգմ.

ՄԱՌԻ Գ. ՊԵՑԼԵՐԵԱՆ

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ

Ստորագրեալս պատիւ ունի ներկայիւս ծանուցանել իր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ Եւրոպայի հռչակաւոր գործարաններէն այն ինչ բերել տուած է նոր և վերջին կատարելագործութեան համեմատ մեքենայներ, ժամանակիս պահանջմանց բատ ամենայնի յարմար, որոնցմով կարելի է ամէն չափով և ձեւով լուսանկարներ արտադրել ի կատարեալ գոհունակութիւն ամենէն դժուարահաճ յաճախորդաց.

Մեր բազմաթիւ բարեկամք կարող են համոզուիլ մեր բաժնորդներուն պարզ այցելութեամբ ի մեր գործատուն, ուր կարող պիտի լինին ունենալ գիտրամատչելի գներով ընտիր և ամենամաքուր լուսանկարներ. Ստորագրեալս միշտ անձամբ կը հանէ լուսանկարներն առանց երկրորդական պաշտօնէից ձեռքը ձգելու.

Արդէն 25 տարիներէ ի վեր մեր յաճախորդաց նկատմամբ մեր տան ունեցած բարւոք յարաբերութիւններն ինքնին բացայայտ ապացոյցներ են մեր բաժնորդներուն ճշդութեան.

Օդը երբ ամպոտ է, լուսանկարն երբեք տարբերութիւն չունենար. գործատանս մէջ թէ արանց և թէ կանանց համար մասնաւոր փարսայարդար մը կը գտնուի.

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ

ՆԻԳՈՂԱՅՈՍ ԱՆՏՐԻՈՄԷՆՈ

99, Մայր Պողոտայ Բէզօղլիւր Պ-չը. 99

204 Կ. Պոլիս 33—90

Ի ՁԱՅՆ ԹՄԲՈՒԿԻ

Տր. Բերժիէ յաճախ ջղային հիւանդութիւնները կը դարմանէր երաժշտութեամբ. Օր մը Յիպոլիտ Սէն-Ժէամէն աշխարհական մարքիզուհւոյ մը տունը կոչուելով, հետեւեալ դեղագիրը գրեց. «Մատմազէլը կը սիրէ ներդաշնակութիւնը. Տիկին մարքիզուհին կերակուրը պիտի ուտէ ի ձայն թըմբուկի».

Եթէ Բէրժիէի կենդանութեան ատեն Բոռ Լէժօն (խոսի հիւթերով պատրաստուած) գտնուէր ունենար, տարակոյս չկայ թէ բժիշկն աւելի ապահով արդիւնք ձեռք պիտի բերէր այս անդամագործական դեղեն մէկ քանի շիշերով, որ յուսով կը վերահաստատէ ամենէն խանգարեալ ստամոքսին պաշտամանց հաւասարակշռութիւնն, և կանոնաւոր մարսողութիւն յառաջ կը բերէ.

Թող ամէն ոք ուշադրութեամբ կարդայ ներամբողջական տետրակ մը (52 էջ տպագրութիւն) զոր Պ. Լէժօ, դեղագործ ի Պօրտօ, հրատարակած է արեւմ խանգարմանց վրայ, եւ որ կը գտնուի ամէն լաւ դեղատանց մէջ.

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Տպարան եւ Գրատուն

[illegible]

Ն. Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Զազմագըրլար Եօգուշու

Ցանկոթեան խան, Թիւ 8, 9, 10, 11

Պատիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ բարեյիշատակ Հօրս՝ ձանիկ Արամեանի համբաւաւոր Տպարանն զոր ցարդ օտար ձեռքեր կը վարէին՝ այս անգամ ուղղակի մեր վարչութեան ներքեւ առած եմ:

Այս առթիւ պէտք եղած միջոցներն ի գործ դրած եմ շինուլի գոհացնելու համար զամէն անոնք որք բարեհաճին իրենց վստահութեամբ պատուել զմեզ:

Տպարանիս մէջ կը գտնուին Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Յունարէն, Պուլկարերէն եւայլ ամեն լեզուէ տառեր՝ իրենց պարզ եւ զարդարուն տեսակով: Ինչպէս յառաջ ծես այսու եւս ամենայն խնամով պիտի տպագրուին ամեն տեսակ գրուածք, ինչպէս նաեւ հատաղեկան Հրաւիրագիրներ, Այցետոմսեր, Նամակագլուխ, Մահազդներ եւայլն, եւն:

Տպարանս իրեն նշանաբան ընտրած է Գնոյ չափաւորութիւն, պարկեշտութիւն, փութաջանութիւն եւ այն ամեն հանգամանքներ որք յատուկ եղեն ձանիկ Արամեան Տպագրատան: Կը հրաւիրուին Պաշ. Հեղինակք եւ Արգոյ Ազգայինք փորձով հաստատել մեր բառերն:

ՆԵՐՍԷՍ Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

ԾԱՆՕԹ. — Գաւառներէ եկած յանձնարարութիւնք ամենայն ճշդութեամբ եւ փութով կը կատարուին:

ՍԻՄՈՆ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

Ընտիր Գրուածոց

Ազգային եւ Օտար Մատենագրաց

(Արձակ և Ոտանաւոր)

Այս ընտիր գործն ցարդ՝ հրատարակուած հաւաքածոյներու մէջ առաջին տեղը կը բռնէ, ունի ճոխ պարունակութիւն մի ընտիր գրասէրքերութեամբ՝ չհասկցուած և հետաքրքրական ուսանողաց համար. Երկասիրողն եւրոպացի մեծ հեղինակաց հետեւողութեամբ յաջողած է լաւագոյն մեթոտով մի առաջնորդել զաշակերտս յաւելում աշխարհին լեզուի.

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅՆ կը բաղկանայ երկու մասերէ. Ա. մասն մէջ կը բովանդակին գեղեցիկ հատուածներ, պատմական և նկարագրական գրուածներ, առակներ, եւն. Գինն է 3 դահեկան. Իսկ Բ. մասին մէջ որ առաջնոյն կրկինն է ու մեծագիր, կը պարունակէ մեծ մասամբ անտիպ գրուածներ, գրագիտական գլխաւոր կանոններ, 35 հայ հեղինակաց հակիրճ կենսագրութիւններն, առածներ, բարոյական խրատներ, բառագիտական ծանօթութիւններ եւն եւն. Գինն 7 ու կէս դահեկան. Կը ծախուին ամէն հայ գրավաճառաց քով:

Այս գործոյն կեղծ օրինակներէն զգուշանալու համար բաւ է միայն կարդալ գրքին ճակատն.

ՍԻՄՈՆ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ. 164

Ն. ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ԵՒ Լ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՈՐԷԻՑ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու Թաշ խան, Թիւ 4, պահականոցին ճիշդ դիմացը

Այս նոր հաստատուած Մթերանոցին մէջ կը գտնուին քիմիական, դեղագործական և անասնաբուժական ամէն տեսակ նիւթեր, քաւշուկէ զանազան գործիքներ, ընտիր հին քօնեաք, բժշկական գինիներ եւն եւն.

Վարժարանաց քիմիական աշխատանոցի (laboratoire) համար, ապակեայ ամէն տեսակ գործիքներ, analyse ի համար յատկապէս բերել տրուած քիմիական մաքուր նիւթեր եւս կը գտնուին. Ըստ յանձնարարութեան Բնական պատմութեան ամէն ճիւղին վերաբերեալ իրական նմուշներու հաւաքածոյներ եւս բերել կը տրուին. Մօնբէլիէի հողագործական Ուսումնարանէն վկայեալ հողագործ Նշան էֆ. Գալֆայեան պատրաստ է միշտ, այն առարկայից գործածման համար, պէտք եղած բերանացի բացատրութիւնները տալ ամենայն սիրով. Վարժարանաց Տեսչութիւնք և ուսանողք խիստ գոհ պիտի լինին մեզ դիմելով.

Դեղօրէից թարմութիւնն, գներու չափաւորութիւնն և ուղղուած յանձնարարութեանց փութով և ամբողջովին կատարումն, խիստ գնահատելի ըրած են արդէն սոյն նոր հաստատութիւնն. Կը հրաւիրուին տեղացի և գաւառացի դեղագործք, դիմել մեր մթերանոցն և անձամբ հաստատել այդ առաւելութիւններն.

Գաւառներէն առնուած փոքրաքանակ յանձնարարութեանց համար սահմանեալ նամակադրոշմ եւս կ'ընդունուի.

58 13—24

ՍԴՈՒՐԻ ՄՈՒՌԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Նշանթաշ, Կ. Պոլիս, 13 Յուլիս 1888

Պարոնայք Սդոթ և Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքովս կարող չեմ փորձել ընել, այլ համակրական ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մորիս Ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զոր առաջարկուած քիմական փութեանն ի վաղուց անտի հռչակած է, մանաւանդ այս յանձնարարութեան մէջ.

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ

Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԸՆԴ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ — ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ 1

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 2,170,355

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 989,400

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած վնասնին 20,000,000 *Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։*

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ԱՆ սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց*

ՃԵՐՄԱԿ ԱԿՌԱՅՆԵՐ
Առողջապահութիւն բերնի

ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ ‖ EAU DE BOTOT

կը պահպանէ ակռայները, կը պնդէ լնդերքը, կը զովացնէ բերանը.

ՓՆՏՌԵԼ ԲՈՒՆ ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ՝ 17, Ռիւ տը լա Բէ, ՓԱՐԻԶ.
Ասկից առաջ՝ 229, Սէնդ-Օնորէ
ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ՀՈՏԱՒԷՏԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒ ՔՈՎ.

Հարցնել նաև Պօթօյի Վ. ԻՆԷԿԸ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹԸ, Նրբութեամբ և բոյրովը գերազանց.
64 Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, Պօն Մարշէն, 354, Մեծ փողոց Բերայի

ROYAL VICTORIA
ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ
ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ
ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒՔԻՆ ԵՒ ՊԵԽԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԻՐԵՆՑ ՈՅԺՆ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. կ'արգիլէ մազերուն թափիլը. Հետզհետէ բայց ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն. Գործածութիւնը բազմածախս չէ.

ՆԵՐԿ ՉԷ ՉԷ ԱՅՍ

փափաքեալ արդիւնքն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ 10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մտատանջութիւններ ունին, կանայք որ կաթ տուած են և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՎԻԳՏՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ հրաշալի է,

ՄԵԾ ՅԱՌԱՋՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՍՄՈՒՆՏ ԳԱՌՈՒԱՆԱ, Մթերանոց անգլիական, Վ. Զրվաա. Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա. 106

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱՋԻՏ, ՕԴԱՃՈՒԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամէն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կօշիկներ կը պատրաստուին Փրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ։ Այս խանութը դիմող յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գներու աժանութենէն. 2 թիւէն 4 թիւ կօշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղրշ ավելի պիտի ըլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն. 4 թիւէն 6 թիւի համար 5 ղրշի յաւելում մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ.

Ղրշ.	տեսակ	Ղրշ.	տեսակ
85	ամէն տեսակ կարով պօթին կալոշ	33	կնոջ մուճակ
52	սկարպին կարով	40	պալատական կալոշ
140	կալոշով մոյկ կարով	70	կնոջ համար պօթին կալոշ
65	պօթին կարով	45	16 թիւէն մինչ 21 թիւ պօթին կալոշ աղայոց համար
80	մէստ կալոշ գամով	150	թէլաթին և ուղտի մորթէ մոյկ
140	ամէն տեսակ մոյկ		
160	փայլուն մորթէ մոյկ		

Տղայոց յատուկ կօշիկներու 21 թիւէն վեր եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ. Ցատկապէս յանձնարարուած կօշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելում մը պիտի ըլլայ այս գնոյն վրայ. 113 17—24

ԼԱ ՌՈՒՍԱՆԷԶ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ,	4,000,000	Գանձելի հասոյթք և պահեստի դրամ	3,900,000
Տարեկան հասոյթ	1,150,000	Վճարեալ վնասներն իբր	30,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ կ'ալուածներ, վաճառք և կարասիք, նպաստաւոր պայմաններով և չափաւոր գներով.

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակ ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մաhմուտիյէ փողոց, Թիւ 2, Ճէրէմեան խան, Գամռնտոյի Պանդային դիմաց.

Ընդհանուր գործակալք Թուրքիոյ ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԼԸԵԱՆ *և Ընկ.*
94

DÉPURATIF INCOMPARABLE
Le Grand Régénérateur du Sang
BORDEAUX
ROB LECHAUX
Sucs végétaux concentrés de
Cresson et de Salsepareille rouge
FORTIFIE, RENOUVELLE LE SANG
Donne la Santé, la Force, la Vie
Médailles d'Or et Diplômes d'Honneur
A TOUTES LES EXPOSITIONS
Demander la Brochure sur la RÉGÉNÉRATION du SANG
Dépôt Général: MARIO LECHAUX, Pharmacien-Chimiste
Rue Sainte-Catherine, 164, BORDEAUX
Détail dans toutes les bonnes Pharmacies

ՇԱՆԹԱՀԱՐՈՂ ԹՈՐՏ ԹՐԱՑԲ
ԳՈՒՍՈՅԻ ԿՈՏՈՐԻՉԸ

Կ'ոչնչացնէ մուկ, խլուրդ, կուզ, աղուէս, եւ կրծողներու ամէն դասը. Բոլոր ամէն արտադրութիւններէ գերազանց. Անմահ յաջողութիւն. Առէք եւ դատեցէք.

Միակ արտադրութիւն որ չպարունակեր ո՛չ փոսփոր, ո՛չ արսենիք, ո՛չ ստրիքնին, ...; Ո և է վտանգ չունի ընտանի անասնոց համար.

Բարիզի 1889ի Ցուցահանդէսին մէջ առաջին մրցանակ եւ ոսկի շքադրամ
ԱՆՍԱՀՄԱՆ ԿԵՐՊՈՎ ԿՐՆԱՑ ՊԱՀՈՒԻԼ

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻՒՐԻՆ — ԱՐԴԻՒՆՔՆ ԱՊԱՀՈՎ

Անվրէպ և անմահ միջոց՝ բնաջինջ ընելու համար կրծող անասուններն որք ամէն քան կ'ոչնչացնեն և կը լափեն տուներու, հիւանդանոցներու, զօրանոցներու, ագարակներու, մթերանոց, նաւարանոց, ո և է հաստատութեանց, գործարաններու և գաղտօրէից մէջ.

1889 դեկտեմբեր 24ին, Լենդրի [Անգլիա] նահանգին բնակարանները և գաղտերը ..., Լինդրի նահանգային խորհուրդը, ... ԹՈՐՏ ԹՐԱՑԲ անմահ բաղդը ..., որ մէկ քանի օր յետոյ գիտական մեծ միջոցով յաջողութիւն մը ունեցաւ և բնաջինջ ըրաւ անասունները.

Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ, Ռումանիոյ և Յունաստանի համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՍՄՈՒՆՏ ՔԱՌՈՒԱՆԱ, անգլիական ընդհանուր մթերանոց, 95, 97, Եուքսէք-Գալտըրըմ, Վ. Զրվաա, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս. 10

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Օր	Ժամ	Ա.Ք.	
Բշ. 17.29	եր.	Օտեսա	
Գշ. 18.30	5 եր.	Աղեքսանդրիա	
Դշ. 19.1	10 Առ.	Անատոլու	
Դշ. 19.1	10 Առ.	Սեվաստոպոլ	
Եշ. 20.2	2 եր.	Օտեսա	

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիրէճ Գափու. 10

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերփուլ և Մէտիտէրանէ ...

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Քանտաքա	4200	Սէֆիրօ	3000
Պէլլօ	4000	Օսոյրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէֆթիս	3000
Սէստրըս	3250	Բէբա	3000
Թիրա	3250	Լօդիւս	800
Մակտալա	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սէբիլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ. Ռըֆթըլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և Ընկ.
99 *31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ.*

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս դեղն որ անխառն բաղադրութիւն մը է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճահճախառն վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ ստոյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդիւնքը ստոյգ գիտութեամբն։ Այս ֆիզիքական խանգարումներ յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անվրիպելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդը, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և անդեր, և արեան թունաւորումն. որոց ամ անունները տրուած է ջերմ և տարափ, թագուն ջերմ, պարբերական ջերմ, ընդհատեալ ջերմ մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր.

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտ ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճահճախառն վայրերէ բուրեալ մահահոտ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակոտիկներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ.

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը ընէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, արդ դործածութիւնն առաւելապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտակար ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգի համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Միացեալ և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ. 203

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ Լ ՐԱՑԻՐԵ

L'ԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ L'AVENIR DES FAMILLES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԱՍՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ
ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
61, ՌԷՓՈՒՊԼԻՔ ՓՈՂՈՑ, ԼԻՈՆ 61 (ՖՐԱՆՍԱ)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՔ 80,000,000 Ֆրանք — ՄԻՆՉԵՒ ՑԱՅՍՕՐ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ 1,500,000 Ֆրանք

L'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեանց, արագ զարգացում մ'ունեցած է, իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն.

Ընկերութեան գործառնութիւնք բազմազիմ են, ինչպէս չարժական արժեից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուսեալ դրամագլխոց մը վերակազմութիւն, երաշխաւորութիւնք և Գլխավճարք՝ փոխառութեանց և ճարտարարուեստից և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, մանկանց համար օժիտք, հանգստեան ամսուոյ ծերութեան համար, ցկեանս եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամէն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։ Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն սկսած է 1884 Յունուար 1 էն.

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Պետրոս Էֆէնտի Անպարձեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, Թիւ 40, Պաhչէ Գափու, Պոլիս. 5

EMULSION SCOTT
(ՍԳՈԴԻ ՕՃԱՌԸՔ)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃԱՐՊ ԻՒՂ
Իբքօֆօսֆիտ տը շօլ և սօտայով
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք.

Կաթին չափ ախորժաhամ է
Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբրօֆօսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գիւրամարս է, և ամենեն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով.
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԸՐ ԵՒ ՀԻՐՋԷԼ 105

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Բոլոր գնալու երկաթ ճամբով կը ... Լիվերփուլ և Ամերիկայի ...

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ումպրիա	7718	Գադալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պաթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	2574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բօսնիա	5587	Աւլոնա	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարտինիա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալէբբօ	2143	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մարգարօ	1855
Շերպուրկ	1614		

Cherbourg *շոգենաւը, նաւապետ Բոթուել, Լիվրբուլէն ամս կ'սպասուի հօկտեմբեր 4 ին.*

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕԼԻ *Գործակալ*
Thomas C. Joly
Թիւ 1, Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան, Ղալաթիա
85

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Նէվ-Եորք, Անվէրս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջև

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալդէրմ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիբէօ	5500	Բամպէր	1700
Աբօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլանքօ	1500
Արկօ	300	Կօղօ	1800	Բօլօ	1000
Արխօռդօ	4000	Կրասնօ	2200	Քոււիդօ	2800
Պասսօ	3000	Հէրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	220	Հիտալկօ	3000	Րինալդօ	3200
Պրավօ	2000	Հիմօու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րոմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Ջայկօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գայիրօ	2500	Ճէնօ	2300	Սալէռնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գադօ	2000	Քոլրինօ	4200	Սարֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօմօ	2200	Սիլվիօ	2000
Ջիբրալդօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնդօ	4300
Գիւօ	1000	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Դօլօրադօ	4400	Լիմօնօ	3000	Թասօ	1200
Տիդօ	3300	Լումա	1300	Թօլիդօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4200	Թօրքուադօ	900
Տուրօ	2800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	4100	Մէլօ	2000	Վոլթուրնօ	5000
Էլդօրադօ	2600	Մուրիլլօ	3100	Սիմօ	3600
Էսփերանտօ	3000	Նէրօ	2000	Զէրլա	1000
Էրերթօ	3200	Օրլանտօ	3000	Ֆիֆայինէ	200
Ֆալդօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ալմօ	200
Ֆալքօն	800	Գրանի	4100	Զէրօ	140
Ֆինօ	700	Օսդօ	2000	Մուրիլլօ	120
Էմիրէյն Մոնարք					8000
Էրիթիւն Մոնարք					8000
Լէդիւն Մոնարք					8100

Իւէս շոգենաւը, նաւապետ Լապըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 15ին և 29ին աստ կ'սպասուի.

Սէլէնէօ շոգենաւը, նաւապետ Բօլման, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և Լոնտոն. Յետ պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար.

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ *Գործակալք*
11 *Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա*

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՔԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսիլիա և Քօրբի միջև կանոնաւոր գնացքներ

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մինէրիէ որ պիտի մեկնի սեպտ. 30ին.

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 250 Ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղեւորներու և ապրանքներու համար
Նաւուղեկեք, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատարն ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլէթ
14 *Մաhմուտիյէ փողոց, Թիւ 14*

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ 12
1890 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 12 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՑՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վաբորէն էքիսիլ շիրքէթլէր

12 — Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
12 — Եէնիք. Մէզ. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
12 — Վանիք. Չէնկել. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիք.
12 — Պէյքոզ Բաշլաղ. Չուպք. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
12 30 Բ. Ա. Գավաք Եէնիք. Մէզար. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
1 15 Եէնիք. Մէզք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
1 30 Պէզիքթաշ. Թօփ. Պէյքոզ Բաշլաղ. Չուպք. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիքթաշ
2 15 Եէնիք. Մէզք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիք. Միրկ. Պօյ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
3 — Եէնիք. Մէզարք. Չէօլլիք. Թօփ. Պէյքոզ Բաշլաղ. Չուպք. Գանլըճա Ա. Հիս. Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Խուզն.
3 15 Եէնիք. Մէզարք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիքէօյ Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
4 15 Եէնիք. Մէզարք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Պէյքոզ Բաշլաղ. Չուպք. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտըլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիքթաշ
4 30 Եէնիք. Մէզարք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք Պէշիքթաշ
5 45 Եէնիք. Մէզար. Պէզիքթաշ. Թօփաղ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Չէնկել. Պէյլ. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիք.
7 — Եէնիք. Մէզարք. Պէզիքթաշ. Թօփաղ. Պէյք. Բաշլաղ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Բ. Ա. Հիսար Գանտըլ. Արնավ. Չէնկել. Պէյլ. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիք. Խուզ.
7 45 Ա. Բ. Գավ. Մէզք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիք. Ամէն. Միրկէօն Բ. Հիսար Պէպէք. Արնավ. Օրթաք. Պէշիք.
8 45 Եէնիք. Մէզք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Պէյքոզ Բաշլ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խուզ.
9 20 Եէնիք. Մէզարք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիք. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Օրթ. Պէշիք.
10 15 Եէնիք. Մէզարք. Պէզիքթաշ. Թօփ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք Պէշիք.
10 30 Եէնիք. Մէզարք. Պէզիքթաշէն Թօփաղա Պէյքոզ Բաշլաղ Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Չէնկէլ Պէյլէրպ. Գուզկ. Խուզ.
11 — Մէզք. Պէզ. Թօփ. Եէնիք. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Օրթ. Պէշիք.

Կանտաքէն ինիշ շիրքէթլէր

12 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թօփ. Պէզիք. Մէզք. Եէնիք.
2 — Խուզ. Գուզկ. Պէյլէր Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա Չուպք. Բաշլաղ Պէյքոզ Թօփ. Պէզիք. Մէզարք. Եէնիք.
2 10 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկէօն Եէնիք. Թօփաղ. Պէզիքթաշ. Մէզարք. Եէնիք.
3 — Գավաքլ. Խուզ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլ. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշլաղ. Պէյք. Թօփ. Պէզիքթաշ. Մէզարք. Եէնիք.
3 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Պօյաճ. Ամէն. Եէնիք. Թօփ. Պէզիք. Մէզարք. Եէնիք.
3 45 Խուզ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպք. Բաշլ. Պէյքոզ Թօփաղ. Պէզիք. Մէզարք. Եէնիք.
4 — Պէշիքթ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Պօյաճ. Ամէն. Եէնիք. Թօփ. Պէզիք. Մէզար. Եէնիք.
5 — Խուզ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թօփ. Պէզիք. Մէզք. Եէնիք. Բ. Ա. Գավաք
6 — Գավաքլ. Խուզ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք Ա. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյքոզ Թօփ. Պէզ. Մէզարք. Եէնիք.
7 15 Պէշիք. Խուզ. Գուզկուն. Օրթաք. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտ. Բ. Հիսար Պօյաճ. Գանլըճա Եէնիք. Թօփ. Պէզիք. Մէզք. Եէնիք.
8 30 Պէշիքթաշ Օրթ. Արնավուտ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թօփ. Պէզիք. Մէզք. Եէնիք.
9 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Բ. Հիսար Պօյաճ. Գանլըճա Եէնիք. Պէյքոզ Թօփ. Պէզիք. Մէզարք. Եէնիք.
10 20 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկէօն Ամէն. Եէնիք. Թօփ. Պէզ. Մէզարք. Եէնիք.
10 5 Գավ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա. Չուպուգլը Բաշլաղ. Պէյք. Թօփ. Մէզ. Բ. և Ա. Գավաք.
11 20 Պէշիքթ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թօփ. Պէզ. Մէզք. Եէնիք.
11 10 Խուզ. Գուզկ. Պէյլէր Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա Չուպ. Բաշլ. Պէյքոզ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք.
12 — Պէշիք. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք.